

*Robertas Grigas*

Dangus

ir

Dghumā

Dangus  
ir  
Dgkuma

*Robertas Brigas*

Dangus  
ir  
Dgkumja

*Eilėraščiai  
1989–2015*



NAUJASIS LANKAS

Kaunas 2018

*Leidinio bibliografinė informacija pateikiama  
Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos  
Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).*

ISBN 978-609-474-094-7

3-18-35096



18/35096



© Robertas Grigas, 2018  
© Robertas Keturakis, 2018  
© Regimantas Žilys, 2018

*Jau*

*virs*

*Višniaus*

*ausra*

## *Autobiografija*

*Kai nebuko man draugai miškai ir žmonės,  
Kai skliautai slogino abejingi ir šalti, –  
Kas, spindėjimu praskyręs abejones,  
Atsistojo už pečių ir švelniai tarė: „Ko verki?“*

*Užčiuopiau tą ranką, tyru vėjo  
Gairintą; delne kiaura, gili žaizda.  
Tai kartu su manimi Jis éjo  
Vaiko pievom ir jaunuoliška brasta,*

*Kazachstano karcery klūpojo  
Šalimaus ant cemento grindų,  
Laisvę prie Mickevičiaus Adomo  
Šauké mano kūnu ir krauju.*

*Jau čia pat... Nuvežkite į girią,  
Ten išburs neiškasta duobė –  
Ne, ne griaučiai pelkėje nežinomoj,  
O šventimų paslėpta garbė.*

*Labanoras, 1989 m.*

*X X X X X*

*Suveržtos rankos,  
Surištos kojos,  
Kruvinu lozungu burna užkimšta –  
Susipažinkit:  
Žemė gimtoji,  
Kadaisė buvus laisva tauta.*

*Manot, kad viskas?!  
Manot, kad amžiams?!  
Kad neprauš jau tiesos audra?!  
Vergė Izaura  
Sauvalės pančiuos  
Plakimo stulpą pamilt versta...*

*Tik neištarkit:  
„Mylim vergiją“,  
Tik neprekiaukit anei žodžiu.  
Jau prie Igarkos  
Kapai prabyla,  
Skelbdami tautai laisvę širdžių.*

*Kiaukliai, 1989 03 08*

**XXX XXX XXX**

*Revoliucija vyksta toliau,  
Revoliucija nepralaimejo.  
Už grotų mes dar – o gal jau  
Kapai ir rūsiai atsivéré?!*

*Išeik, mano tauta, baltai  
Apraišiota įkapių drobėm  
Kaip Lozorius – ak, ar matai –  
Juk Prisikėlimą irodė*

*Tasai, Kurs pamilo Tave  
Už šešeto šimtmečių tolio.  
„Jau dvokia!“ – bjaurėjos minia,  
O taré Jis: „Kelkis, Gyvoji!“*

*Labanoras, 1989 03 29*

*X X X X X*

*Šaltinis per dykumą  
Tartum per vaiko galvelę  
Sruvena vingiuodamas Krikšto vanduo.  
Nejau mes dar tikime  
Mažą, bet žalią žolelę  
Pakilsiant, kai tiktais srovė iki jos atvingiuos?*

*„Né vadas Saliamonas  
Taip nevilkėjo  
Kaip tu, mano tyrų mažoji sesuo.  
Žaliuoki kaip iššūkis  
Pragaro smėliui,  
Žydėki, šnabždėdama: „Brolis... vanduo...“*

*Labanoras, 1989 04 12*

## *Mes – krikščionys*

*Mes mylėjom Tave, Tėvyne,  
Mes nesijaučiam Tau nusikalę,  
Prie šalies Tau, neišsigynę,  
Mes stovėjom, kartu apkaltinti.*

*Ir Trispalvę, ir Vytį uždraudus,  
Ir Kudirkos Giesmės nepalikus  
Mes nebojome teisminio šauksmo:  
„Buržuaziniai nacionalistai!“*

*Auditorijos Tave užmiršo,  
Televizija, laikraščiai, radijas  
Per kits kitą dešimtmečiais piršo  
Mums ir kalbą ateivę, ir pažiūras,*

*Tik Tvirtovėj su kryžium ant kuorų  
Tu dar gyneis, dar vis nepasidavei.  
Ir po Biblijos žodžių kartojom  
Tavo Laisvę, kaip riteriai įžadus.*

*Kristaus Kūnu atsildėm, kas mirė,  
Sielos spindesių švietėm kalėjime,  
Katakombose pripažinimo  
Neieškojom. Bet Tave – myléjome.*

*Labanoras, 1989 04 17*

# **XXX**

*...Ta pavėsyje žydinti rožė –  
Tavo sąžinė lagerio prieblandoj –  
Nesutraiškė ir neužgožė,  
Ir neperdažė – neišniekino.*

*Štai gyvenimas – stiebas dygliuotas –  
Nieks nepereis nesusikruvinės,  
Štai tikėjimas – štai atiduotas  
Žiedo veliumas vergo vestuvėms*

*Su Laisvaja. Teisybė jos vardas.  
O valdovas paskelbė ediktą –  
Tampa laisvas kiekvienas jo vergas,  
Kam Tiesa sužadėtine liktų.*

*Labanoras, 1989 09 22*

**XXX**

*Nusileisk takeliu į pašlaitę,  
Kur šalpusniai, gysločiai, ramunės,  
Šalavijai – vaikystės draugai tie –  
Saugo tūkstantmečių pastovumą.*

*Nekliudyk savo žvilgsniui keliauti  
Slėnių giriom, keliais ir upeliais,  
Paiką išmintį jais nusiplauti.  
„Ak, jei būtumėte kaip vaikeliai...“*

*Ant sugriuvusio postamento  
Vakarykščiam gyvenimus lėmusiam, –  
Kalas pienė – visai nesikeitus,  
Pragyvenus ir hunus, ir Leniną...*

*Labanoras, 1989 09 25*

*X X X*

*Laukiu. Pumpuras tuoj išsiskleis,  
Toly šmékštels žmogus ar žuvédra.  
Pamaldžiai klūpo bangos būriais...  
Laukiu. Tuoj bus stebuklas – ar vétra –*

*Laukiu to, kurs ateis iš kalnų –  
Liūdnas bus, gal šypsosis nežymiai.  
Laušim duoną, ir nuo jo delnų  
Ant riekės pasiliiks keistos žymės,*

*Ir nedrįsiu paklaust – ar tai Tu –  
Nes ir vél kaip kadaise paliesiu  
Sukrešėjusių dūrių randu  
Visiems amžiams įrodyta tiesą.*

**1989 09 25**

*X X X*

*Nakties tolumoj žiburių vis daugėja  
Ten miestas turbūt ar kaimelis jaukus  
I kelią nežinomą vėjuos išėję  
Tikėkim surasią nakvynés namus*

*Nebūna juk vartai visi uždaryti  
Ir ne už visų tyko šunes pikti  
Dar daugelis bus tuo Vardu išganyti  
Kalėjimų eros pačiam pakrašty*

**1990 03 22**

*X X X*

*Kaip protévių kaulus,  
Kai sausvėjis karštas nužarsto smiltynus,  
Mes rankiojam prūsų pavienius žodžius  
Ir ieškom, kur jotvingiai pédą įmyné –  
Genčių ir kalbų, kurios čia nepabus.*

*O tu pabudai, mūsų Kankine Žeme,  
Neklausus Amerikos anei Maskvos,  
Nuolankiai neprašiusi vietas prie stalo,  
Ginkluotų taikos pranašų užimtos...*

**1990 03 31**

*X X X*

*Ką reiškia žibintas ant kalno viršūnės?  
Keleivis su deglu, laužai ar nukritus žvaigždė?  
Hienos jau stūgauja, sutemoj riejas i šunes,  
O alkis krepšy, bėglis ženklas veide...*

*Suteiki tikėjimo, kalno žibinte,  
Įkvėpki taurumo brūzgynų gėlės,  
Ir tai, ką nešuos neužgesintą,  
Naktyse paklydusiems amžiaus žéręs.*

1990 02 28



# **X X X**

*Krauju aplašėjus kakta ir išblyškės  
Kaip žiedas lelijos, kurs skleisis rytoj,  
Tas veidas Bičiulio iš mano vaikystės –  
Kraštų ir akiračių žemėj kitoj,*

*O aš čia kaip žvalgas, dalyvis desanto,  
Nuleisto slapčiom pavojingoj šaly –  
Léktuvą nuskrido, nutolo nuo kranto  
Laivai šviesiaburiai, apleido savi,*

*Tik spindi veide Aukštumų Pilietybė –  
Iškart atpažins ją nakties valstija  
Ir juodą karūną, turtus ir galybę  
Mainais ilgai siūlys už vieną, už ją...*

*Mačiau jau daugybę didingų valdovų –  
Auksinai jų sostai, haremai linksmi,  
Tik rūškanas žvilgsnis jų primena šlove,  
Kuri nebelauks kaip laivai tolimi.*

*Labanoras, 1989 09 13*

*X X X X X*

*Šitas lapas, šitas žiedas,  
Šitas mėlis horizonte,  
Šitas paukštis iš tolybių, nešantis kažką snapę, –  
Tai tik ženklas, tai tik pėdos,  
Vedančios į kitą krantą,  
Kur teisus piktam nelygus nei triumfe, nei kape.*

*Tik miglotas priminimas  
Esančios skaisčios tikrovės,  
Nuolauža iš Kontinento, paskandinto mūs' akims,  
Išskalauta tų sekundžių,  
Kai su savimi kovojai,  
Kai gijelę į Anapus, rodės, nedraugas atims,*

*Bet nepajégė, ir šiltą  
Prie krūtinės sopulingos  
Spaudžia savo Atlantidos trumpą šifrą žmonija.  
Taip, dar nesugriautas tiltas,  
Kompasas dar neklaidingas  
Ten, kur sūkuriuoja bangos –  
šešios raidės –  
MARIJA!*

*Labanoras, 1989 09 23*

## *Baltoji mano Motina*

*Baltoji mano Motina su Kūdikiu ant rankų  
Mes tokie nepanašūs – Tu skaisti, o aš?..  
Bet ir mane baltos lelijos sapnas lanko  
Iš aukšto tvieskiantis pro grotas špižines*

*Ar Tavo sauja tremtiniams ji pamėtėjo  
I tą – beviltiškiausią – iš naktų?  
Ilgai dar sąmonės rieškučiose švytėjo  
Jo atminimas vandeniu švęstu*

*Baltoji Motina, glėby atnešus šypsnį  
Kuriuo Būties Gelmė save atvérė mums  
Juk Tu dabar visiems laikams paliksi  
Visų tautų, lemčių, kančių sūnums...*

*Labanoras, 1989 09 24*

*X X X X X X X*

*Už lango sužeistosios atminties,  
Už spyrių, spjūvių, sutryptų likimų,  
Už zonos, saugomos tironės nebūties,  
Nuošalumoj keista gélė parimo.*

*Nepamenu jos kvapo nė spalvų...  
Ir tik beviltiškiausią vergo naktį  
Mačiau vienam iš kliedesio sapnų,  
Kančios vainikui surakinus kaktą:*

*Ji žydi šimtmetį kelis kartus  
Tik ten, kur kraujas šventojo lašéjo.  
Nepastebés jos snaiperis taiklus  
Né samdomas nuodų taurės nešéjas.*

*Bet jei pavargus kalinių vora  
Slaptingon sferon jžengia netyčia,  
Jau jokie pančiai, jau jokia tvora  
Iš jų laisvos širdies nebesityčios.*

*Jie eis rankas ištiesę ir vaitos,  
Iš naujo lies ir vardins, kaip kas moka,  
Upes, medžius ir paukštį ant šakos...  
Taip, tu jau priéjai, Rytų Europa!*

*Labanoras, 1989 12 28*

*XX XX XX*

*Šaltas kaip užmiršimas Buriatijos upių vanduo  
Sako, aukso yra – mus ir atvežė aukso ieškoti.  
Mūsų kaulus šerkšnu persmelks tundros ruduo,  
Ir spindės jie nelyg paausoti.*

*Palaikų artimieji, marodieriai gi – lobiu tikėdamies  
raus,  
Bet tarp skeletų ras tiktais Jézaus širdies  
ir Marijos  
Paprastų medaliukų, iš alavo lietu blausaus  
Ir nešiotų, kol vergo bičiulė mirtis pasivijo...*

*Nenužudė, nejveikė ir neatskyrė nuo tolių gimtujų –  
Mes už rankų jus laikėme Baltijos kelio vienybėje,  
Mes visi pasirašėm už tautą prie jūsų, gyvujų,  
Bet įskaitė vaikai tik ir tvirtino vėlių  
seimai Amžinybėje.*

1990 01 24

# *X X X X X X X*

*Jézaus saulé nuo ryto ant mano tremties,  
Ant žaizdų mano – Jézaus lelijos.  
Nesunku, ak tikrai nesunku iškentėt,  
Kai tave taip nepaprastai myli.*

*Taip, ten tolyje vielos spygliuotos, tvora,  
Ausyse – svetimkalbés komandos  
Ir kaip žvilkantys dalgiai grësmingai svyrą  
Geležinkelio bégiai – į taigą.*

*Bet iš kraujo klanų – ta Trispalvė Gélė...  
Dykumoj jau stabai, ešafotai,  
Rodos, baigia, kaip pranašas skelbė, dūlėt,  
Ir kaip vaikas Ji šypsos – už grotų...*

**1989 08 27**

*X X X X X X X*

*Tas, Kuris tave lydi, yra vardu Meilė  
Kai anąkart verkei – Jis rymojo kartu  
Nematei, bet jautei, kaip pagaugais ateina  
Begalybė Jo žodžių, be garso tartų...*

*Subangavo žolė... Jau čia pat tau po kojų  
Ir į krantą atsiplakė taikiai banga  
Patiklus mažas paukštis aplinkui laskiojo  
Besimeldžiančiam vėrės stebuklo anga*

**1990 02 20**

## *Štebu klavičetė*

*Mano skausmo ir džiaugsmo turgaviečių aidas negirdi  
Jie – uolingo sala, vandenyno bangų apsiausta.  
Neprekiauju gelėm, kurios, pirštų nepaliestos, spindi,  
Dieną atšaitą radę šaltiniuose, naktį – skliaute.*

*Būk švelniu bičiuliu, girių slapti priglobės kalneli,  
Ateinu pasisupti šilų amžinam ošime,  
Ne į miestą nuves vėl žolių atkariautasis kelias,  
Tik ramybėn, kur liečias dangus su žeme.*

*Dar tebejuda birūs aukštaičių smėlynai:  
Kažkada čia praėjo Geroji Mama.  
Ją atminę be saulės skaistėja žiedynai  
Ir užgaudžia „Sveika!“Labanoro giria.*

*Labanoras, 1990*

# *X X X X X X X*

*Ateina Lietuva, kurioj mes Kūčias švėsim,  
Kurioj skambės velykiniai varpai,  
Kada už laisvę kritisieji kelsis  
Ir sugrąžins, ką pagrobė, kapai!*

*Ateina Lietuva – be pjautuvo ir kūjo\*,  
Jaunamartė – šaltinių lelja,  
Ištikimąsias dukteris ir sūnus  
Įkvėpusi viršukalnių svaja,*

*Ateina Lietuva – kalėjimuos sapnuota,  
Sutinusiam po tardymų miege  
Regėta angelu ir ištirpinus gruodą  
Rausvais lašais – inkliuzija lede...*

*Ateina Lietuva – be kūdikių žudynių,  
Be turgų, perkančių ir kūnus, ir mintis.  
Tai štai koks tu, lauktasis Atgimime,  
Kuri prikélém, patys mirdami...*

*Ateik, ateik – pro skurdą, pro blokadą,  
Kolchozų prievertą ir lozungų skutus,  
Kažkas mus švelniai saugodamas vedą, –  
Galingas, didelis – kažkas labai šviesus!*

1991–1993 02

\* *Pjautuvas ir kūjis – milijonų kančią ir žūti ženklinusi sovietų emblema.*

*X X X*

*...Sapnavau didžiulę jūrą  
Pilną žalumos ir saulės  
Kaip skaidrus stiklinis indas  
Sklidiną dangaus skliautų  
Betgi nei žmonių nei burių  
Tarsi ne šiame pasauly  
Nei laisvų žuvédru klyksmo  
Nuo krantų ligi krantų*

*Jos dugne žybséjo perlai  
Bangose lingavo gélés  
Naro saujos nematuoti  
Nežavéjusios akių...  
Ir tyla giedojo himną  
Tarsi neregimos vélés  
Būtų žengusios paviršium  
Žydro kosmoso ritmu*

*Buvo grožio lig svaigimo  
Buvo gelmés ir viršūnés  
Ir, nepaisant to, aš greitai  
Nusivyliau, pavargau:  
Tiesdamas rankas į gyli  
Tėvo ieškantis klajūnas  
Prigimties balsu kartoja:  
„Atsiliepkite... kas nors!“*

1991 02 23

*X X X X X*

*Vienintelis! –  
Toks artimas Priskélimui!  
Pavasaris!  
Kai tirpsta ledas  
Kai prasikala žolė  
Kai siela nekalta  
Laisvai į tolius sminga  
Kaip į baltplunksnį žydrį  
Gotikinės katedros  
Smailė.*

*Dar suragėjus  
Be gyvybės ta veléna  
Dar šakos juodos  
Purvinai pilki  
Kelai  
O jau skaidriom kasom  
Upeliai pinas  
Nešdami tikėjimą  
Kvapu, spalvom, arų giesmém:  
tai bus  
t u o j a u !*

**1991 03 08**

**XXX**

*Uolomis ropoja liaunas stiebas  
Baltą žiedą keldamas aukštyn –  
Tikslą – pareigą – jokiu būdu ne gėdą  
Griaudinčių bedugnių pakrašty*

*Kojų mindomas ir plauamas šaltinių  
Nušienaujamas ar plakamas liūčių  
Baltą viziją kaip viltį paskutinę  
Savo saulei – silpnas augalas – nešu*

**1991 05 16**

**XXX**

*...Ta dykuma vadinama „Sirim“  
Hebraiškai – išdžiūvę tai erškėčiai  
Kai be jégų tysojai – prisimink –  
Prie skeldėjančių lūpų prisilietęs*

*Kuždėjo tau bemirštančiam dangus –  
Apvožęs tyrumas plieninis skliautas:  
– Tai aš gyvasis trokštančių vanduo  
Aš potvynis... rasa... vėsa gaiviausia*

*Tiktai jkvépk manęs giliai giliai  
Širdim, protu, vos plazdančia gyvybe  
Ir tu pakilsi; įsitverk ir eik  
Nesenkančios gertuvės – Amžinybės*

**1991 05 25**

**XXX**

*Lelijos žiedlapis ant purvino asfalto  
Nesutryptas kanopų nešvarių  
Kaip laiškas draugo, antrankiai apkalto –  
Skaitau atskleidęs ir liepsnon žeriu...*

*Te nesužino niekas, ką kalbėjo  
Poetui nekaltybės paslaptis  
Tik rankos, skrynią Sandoros lytėje,  
Jau niekada prieš brolius nepakils...*

**1991 01 04**

*X X X X X X X*

*Jau boluoja aušra... Sustabdykite tankus,  
Jau praéjo tamsybų valdžios valanda.  
Kraujas Trylikos inkaru sunkias į krantą,  
Kur gyvens nugaléjusi laisvės tauta.*

*Ryto vėjas vidurnaktį baigia draskyti.  
Ar su laisvė gyvent – ar numirti su ja,  
Tvinsta žmonės į aikštęs, ant potvynio švyti  
Jūrų žvaigždė, ir minios kartoja „Sveika“...*

*– Aušra, Rože, Mergele, jei Tu mus dar myli –  
Sugrąžink, įsakyk, – Tu gali, – atgalios... –  
I šarvuotą, ledinę, pastėrusią tylą –  
Šaukia motina, sesé, dvasia Lietuvos.*

*...Jei dar myli... Marija! Mus Sūnui užtarki,  
Nes kitaip žemės teisė ir vél bus kurčia.  
— — Jau virš Vilniaus aušra! Nesuspėjote, tankai!  
Jau į pragarmes garma šétono valdžia!*

**1991 04 – 1993 02 10**

\* Lot. „Dabar atėjo jūsų valanda, tamsybų siautėjimas.“ (Lk 22, 53).

*X X X*

*Man davėt rožę –  
Tokią dygliuotą  
Kaip tas lieptelis  
Kuriuo einu  
Į savo laisvę  
Ar ešafotą –  
Kaip Dievas nori –  
Tiesiu keliu*

*Delnais suspaudžiau  
Tartum likimą  
Skaudų, bet savą  
Iki gelmių  
Ir sausio naktį  
Tryliką – trylika  
Švenčiausiu ašarų  
Virto krauju*

*Ir jos užbūrė  
Baltą karūną  
Ant geltonplaukės  
Tautos kasų  
Jau nenuplėš jos  
Sparnai siaubūnų  
Jau neaptékš jos  
Gličiu purvu*

*Iš vieno perlo  
Iš ametisto  
Lelijos žiedo  
Žalios rūtōs  
Kalte iškalta  
Liete nulieta  
Spindék per amžius  
Virš Lietuvos — — —*

**1991 05 24**

*X X X X X*

*Paslaptingoji Rože, žydėjai,  
užstoju Parlamento rūmus,  
Paslaptingoji Rože,  
tikėjimo mūsų Tavim – nenušaus...  
Vėl – stipresnė už tankus,  
kulkas, už šétono gudrumą  
Dengia Lietuvą klosté  
Jos baltojo rūbo šviesaus.*

*Būk kaip vizija laisvės –  
iš naujo, pro randus, pro žaizda,  
Kaip iš ilgesio gimus  
žydrų aukštumų lelija,  
Tau, kančių horizonte  
žemai pasilenkusi žvaigžde,  
Ir malda, ir iš kapo  
duobės prisikėlus svaja!*

**1991 08 15**

*Xxx Xxx Xxx*

*...Nebežinau, ką aš labiau myliu:  
Ar baltą rožę, kankinių krauju rasotą,  
Ar krištolo leliją slėnių tolimų,  
Nekaltumu aušrinės nuspalvotą?*

*Rytų gėlė, išdygus ties slenksčiu,  
Už grotų pamerkta skaidraus vandens ąsoty,  
Sakyk man, ar su Kristumi kenčiu?  
Ar leis man tavo krištolu liepsnoti?*

*1991 08 10, Šv. Lauryno diena*

*X X X X X X X*

*...Ne už poaukščius rašo poetas,  
Ne už pinigus kunigas meldžias.  
Aš taip pat sukilau prieš sovietus  
Ne todėl, kad ateičiau j valdžią.*

*Ne dėl grožio lelijos pražysta,  
Ne drékinti juk trykšta šaltiniai, –  
Tai gyvenimas jų, kaip ir Kristaus,  
Jų buvimas ir jų atpirkimas.*

*Jos negali kitaip, tai ir žydi;  
Juose netelpa – rašo ir meldžias.  
O jei versmés galėtų netrykšti –  
Būtu požemio balos, ne versmés.*

*Kaunas, 1991 11 28*

## *1991 sausio trysiktoji*

*Virš veidų ir žaizdų,  
virš minų naktyje prasiskleidus  
Paslaptingoji Rože, –  
tai ašarų maldos tenai,  
o ne sausio speiguota rasa –  
Ant pažystančių  
ir nepažinusių dar Jos nepaliesto grožio  
širdžių nusileidus  
Tu laimėjai  
mūs' taikujį mūšj –  
ne ginklo – stipresnio – teisė – –*

*Ar girdi,  
neapkenčiantis,  
kruvinas, aklas pasauli,  
Ar girdi? –  
jau triumfuoją ne smurtas,  
o laisvės svajužė šventa,  
Naują era,  
kur Kūdikis  
Rožės skeptrù viešpatauja,  
Kaip gyvybę Anapus atverčia –  
dabar jau visų mūs' sesuo –  
Loretà – –*

**1992 01 13**

# **X X X**

*Sunkus buvo tankas, kuris ant Tavęs užvažiavo,  
Plieniniai ir aštrūs vikšrai, kurie draskė susmigę.  
Ar spėjai sušukti – ir ką? – Dangui, Rytdienai, Mamai  
(Tėvynė! Ir laisvės – šviesos – sklidina begalybę!)*

*Skaudėjo labai? Sopulys numarino net skausmą?  
(Žaizdas glamonėjantys motinų pirštai ir lūpos  
Pajėgtų – sutraiškytais jų palaikais apsisiaustų  
Ir dvasią, ir šypsnį, ir gyvastį savo įpūtę.)*

*Bet Tavaji kūną į žemę įspaudė metalas,  
Į taurę suliejo drauge su krauju savanorių,  
O siela pakilo ir vėl – antrą kartą – pastojo jiems kelią  
Nematomu milžinu. Ir tankai sustojo.*

*Kaunas, 1992 m. sausis*

*X X X X X X X*

*Žalia žolė, kiek akys beužmato,  
Ir horizonto mėlis kaip svaja, –  
Dvi laisvės spalvos – džiūgaukite, akys,  
Kol jas pavogs vienutės tamsoje,*

*Kol jas suaižys ginklų kanonados, –  
Kai auštant vedė šaudyt nekaltus,  
Ant tankų vikšrų pėdsako suradom  
Gyvos istorijos sukruvintus lapus,*

*Rašytus Kražiuos kavalerijos kanopom  
Ir Rainiuose kankinamų riksmu,  
Karstais, iš Sibiro sugrižusiais Europon,  
Ir kryžiai maumedžio, pražydusiais džiaugsmu!*

**1992 02 21**

*X X X X X*

*...Gausk, varpe –  
didelių šventovių bokštuose  
ir pavasario žiedų spalvose,*

*Gausk, varpe –  
neregimose stygose,  
kurios vyturį kelia į dangų,  
ir saulėtuose upeliuose –  
iš ledo kalejimo  
paleistuose,*

*Gausk, varpe,  
sakyk – PRISIKĖLĖ! –  
ir mūsų Tėvynė laisva,  
gyvas Jėzus keliauja per ją.*

*Gausk – ALELIUJA! –  
velykinis varpe! –  
ir niekam nežinomoj,  
bet mylinčioje  
mažoj širdyje!*

1992 03 15

*XX XX XX*

*Knygas ir filmus mégau iš mažens,  
Kur blogj nugali, o Géris laimi,  
O baltos gélés ant nesuteršto vandens,  
O mintys kaip dangaus gilybė blaivios*

*Ir tas ieškojimas ištikimų širdžių,  
Ištikimų ne man – jaunystės svajai,  
Ir tas tikėjimas – toks vaikiškas, girdžiu –  
Kad ne fantazijos, kad visa tai įmanoma*

*Dabar viršukalnė visai jau netoli –  
Štai Pažadėtoji po kojų plyti žemė  
Jos upės srūva pienu, medumi,  
O sakėte: iliuzijos... chimera...*

**1992 04 04**

*X X X X X*

*Yra taurė,  
yra viršūnė,  
yra ryto gėlė,  
virš tarpeklio palinkus,  
kurios drumzlinos akys  
nemato  
/dėl skaidrumo jos – akina/*

*Yra versmė,  
duonos laužyme trykštanti,  
apvaisinanti sąžinių  
dykvietes,  
kurios ilgesio jūra –  
už laiko ir kosmoso  
rato*

*Yra auka ar malda –  
dvasios sparnas  
Trejybės švytėjime, ižado  
žiedas ant piršto –  
ačiū, Jėzau,  
už dovaną šią –  
Šventą Dvasią*

*Kaunas, 1992 04 19, Velykos*

*XX XX XX*

*Sibiro upės  
ne vandenį neša –  
lietuvių ašaras*

*Sibiro žemėje  
ne rūdos slūgso –  
sukrešėjės  
lietuvių kraujas*

*Sibiro pusnys  
ne raganos smegenim  
žiba –  
seserų kaulais*

*Ir vis dėlto –  
„Tėve, atleisk –  
mums atleisk –  
kaip ir mes atleidžiame  
savo kaltininkams“*

*Kaunas, 1992 04 24*

## *Šv. Marijos litanija*

### *Mergelė ištikimoji...*

*Ištikima Dievui  
Ir Jeruzalės vilčiai  
Ir ryto rasos skaidrumui  
Ištikima  
Tautas dar nuometas dengia  
Ir jos nežino  
Ką neša mažoji Nazaretietė  
Betliejun ateidama*

*...Po daugelio metų  
Jeruzale bus Vilnius  
Muš tryliktą valandą naktį  
Laikrodžių svarsčiai –  
Tie sunkūs raudoni  
Lašai  
Ir vėl stovėsi tarp mūsų  
Kaip anuomet po kryžium  
Ištikima – Vilniaus vilčiai  
Kaip tikino  
Pranašai*

*1992 rugpjūtis*

## *Šv. Marijos litanija Motina nepalytėtoji...*

*„....moteris pabėgo į dykumą,  
kur buvo jai Dievo paruošta būstinė...“  
(Apd 12, 6)*

*Negyvój karšto smėlio dykrój  
Liūtas saugo nepaliestą gélę  
Keisto antspaudo žymės uoloj –  
Ar šaltinis ja paslėgtas gélas?*

*Eik šliūžė karavano alsià –  
Greit sutems, juk matai, vakareja  
Tolsta balsas... Tarpeklio vésa...  
Užpustys béglio pédsakus véjas*

*Netikékim niauriu likimu –  
Būtį valdo slaptingoji Meilė  
Liūtas tų neprileis prie gélių  
Kas be rakto šaltiniui ateina*

*Berčiūnai, 1992 08 07.*

*„Tautos iširdo, tačiau atėjo tavo rūstybės laikas,  
metas teisti mirusius ir atsilyginti savo tarnams,  
pranašams ir šventiesiems, ir visiems bijantiems  
tavojo vardo, mažiemis ir dideliems, ir metas  
sunaikinti tuos, kurie niokoja žemę“*

(Apr 11, 18)

## *Daikžudžiams*

*...Ir kraujuose tekės  
ant Jūsų miestų saulė, žmogžudžiai,  
Ir kruvinai paraudės mėnuo –  
tas, iš Apreiškimo.  
Ir Jūsų kaltint eis /ir teist/  
ne Kristus, o vaikai,  
Kuriuos – gimdytojų valia –  
ne budelio – o gydytojо –  
peilis pasivijo  
/dar iki gimimo/.*

*– Kur, Viešpatie, esi,  
kur, Gailestingasis, Tavieji pažadai, –  
Vaitos, prasmegdami  
siaubingų dulkių gūsiuose,  
kultūros centrai ir modernios  
mūsų klinikos  
/Nusikaltimų saikas pildési ilgai.../  
Ir prisipildé – tyčiotis gana –  
Mažujų Sajungininkas  
šjkart pakyla teismo kraséj,  
cinikai!*

*Klaipėda, 1992 m. rūgpjūtis-spalis*

X X X X X X X

*Ilgiuosi amžinos jaunystės,  
Ilgiuosi amžino žydėjimo,  
Ilgiuos lelijų, kurios žydi  
Išdegintos dykynės vidury.*

*Šaltinio ieškau,  
Kur vanduo sruvena praregėjimo,  
Kuriuo akis nuplovės,  
Paslaptis geri.*

*Dar neradau,  
Dar tiktais krašteliu akies regėjau,  
Žaizdotom kojom akmenis įkaitusius liečiau,  
Tačiau tikiu – ir ne mažiau karštai tikėjau,  
Kai upių sausvages,  
Negyvus stagarus mačiau.*

*Todėl – brendu tollyn, benamis beduinas,  
Apsiaustą vieną tik,  
Paplotij duonos beturjs.*

*Akiraty – sustingęs smėlio vandenynas,  
Bet ten... kažkur... jo išganingam vidury...*

*Berčiūnai, 1992 08 13*

XXX

*Kur mačiau tą skaisčią pievą,  
Apskliaustą sraunių upelių,  
Akmenis senus, kerpėtus  
Draugėje skurdžių gėlių?  
Mažas didelis pasaulis,  
Skrynoni atminties sudėtas...  
Ar buvau čia, ar vaidenas  
Einančiam troškiu keliu?  
Viskas sava ir matyta,  
Moja ilgesio bičiuliai –  
Medis vienišas laukuose,  
Ajerai paežerėj,  
Atveria baltutę širdį  
Kaip vaikystėje motulė  
Baltosios vandens lelijos,  
O nurimusioj gelmėj –  
Kaip stikle granito juodo  
Jų skaistybė atispindinė, –  
Dar pabūkim čia, mamyte,  
Dievo sosto artumoj, –  
Negirdi? – tai „Šventas, šventas“  
Gieda chorai stebuklingi.  
Nejunti? – tai švelnios rankos  
Supa mintij mūs' tyloj.*

*Kaunas, 1992 09 12–22*

## *Paružija*

*...Po viso šito triukšmo ir klaikumo,  
Tuštybės puotos, siaubo akyse –  
Jūs dar išvysit skaistų Žmogaus Sūnų,  
Ateinantį dangaus debesyse...*

*Jisai ateis kaip tūkstantis griaustinių,  
Kaip okeanas teisiančios šviesos,  
Kaip žemę apsemianti lavina ugninė, –  
Vieni joj degs, kiti – paskęs žieduos...*

*Pažvelk, pažvelk į vakaro paskliautę –  
Jau laiptai Žengiančiam raudoniu atlieti, –  
Karai, melai, sodomos tebesiaučia –  
O visa tai nepaprastai arti...*

*Mes susirinksim Viešpaties artybėj  
Už stalo didelio ir užtiesto baltais,  
Ir nieks klastos jau nebedengs saldybe,  
Ir užkulisių nebeslėps kaltai...*

*Ir bus širdis kaip duona ant patenos  
Visų vienų kitiams atiduota,  
Kaip bendrų vaišių vynas, džiaugsmo pienas  
I Dievo meilės indą supilta.*

*Kaunas, 1992 10 12–14*

*1992 10 25*

*Alkani ir apiplyšę –  
Kūnas šala – o dvasia  
Mes grandinių vėl prašysim  
Vergo virpuliu balse.*

*Kraujas – – baltos slėnių gélės –  
J erelj – strėlémis –  
Padékojo savo žmonės,  
Užmušė akmenimis.*

*Don Kichotai – žydrą svają  
Savo išrinktai žadės –  
Už bedugnės – per erškėčius –  
Iš sukruvintos širdies – –*

*Argi jie nepasimokė,  
Kad už skarmalus menkus,  
Šiltą kampą, pilvą sotų  
Tautos garbins skriaudikus?!*

*Kad ištikima mergaitė –  
Vardas perkirstam skydė –  
Pasirinks didesnį kraitį,  
O ne riterio žaizdas...*

*Pasirinks vergovę žavią,  
Narvą aukso lubomis, –  
Baltą gélę – žydrą svają  
Užmušė akmenimis.*

*Kaunas, 1992 10 30\**

{ \* Rinkimų į Lietuvos parlamentą data. Rinkimus,  
laisvės kovotojų šokui, laimėjo ekskomunistinių  
jegų atstovai.

# *X X X X X X X*

*Ne, tauta mūs', tu ne bloga, tu tik nesi k i t o k i a,  
Kaip mums vaidenos, įsimylėjusiems kareiviams ir vaikams,  
Juk tautos visada akmenimis užmoka  
Nesavanaudiškiems, tyriems vadams ir pranašams.*

*Na, o diktatoriams ir cinikams, jas plėšiantiems grobuonims,  
Kurie kasdien jas gano ugnimi ir geležim,  
Kurie iš jų tyčiodamies ir prievertaudami didžiuojas, –  
Nevys jiems rožės ir paminklai marmuro jiems kils.*

*Bet aš nesigailiu, kad buvome kitokie,  
Tikėjom meile, liudijom ją savo mirtimi,  
Ir aš nesigailiu, kad melo meno realizmo nesimokėm,  
Kad apspjauti ir atstumti toliau tikėsim Tavimi.*

*Kaunas, 1992 11 16*

## *Kražių bažnyčios gynimas (1893–1993)*

*...Sako, gyventi reikia m o k é t  
Visi išmintingi taip daro/  
Ir Dievą taip garbint ir taip tikėt,  
Kad neužkliūtum, pavyzdžiui, carui...*

*Nemokėjot, kražiečiai, prasčiokų vaikai,  
Moters, vyrai nekalbūs, keistai užsispyrę –  
Kaip žemaitis, Švenčiausią apglėbęs tvirtai,  
Kol sulaužė rankas, – taip Jūs laikėtés Rymo...*

*Nemokėjot, viešai išsigynus tévu,  
Patyliukais ieškot įsisūnijimo.  
Ačiū Jums – Jūsų katorgos, kirčių keliu  
Šiandien kūdikiai – krykšdami –  
eina Pirmosios Komunijos.*

*Kaunas, 1992 11 17*

# *Xxx Xxx Xxx*

*Dangaus juodybė – kaip recidyvisto sąžinė  
Blyškus ménulis ir žvaigždė – kaip turkų herbe  
O sausio atšiaurumas, speigo adatos  
O tau per tuščią miestą, naktį žvarbią*

*Daug žiburių, bet jie toli, tavęs nepakvietė  
Daug ilgesių, kišu rankas į laužą, šildausi  
Ir maldos išskečia sparnus virš tyrų kapvietės  
Ir viskas virsta vienu dideliu visų mūsiškių ilgesiu*

*Kur link tas nepašaunamas meldimų paukštis skrenda?  
Prie ménesio danguj žvaigždelė irias  
Ar į Arcachą\*, kur skeveldros „Grado“ krenta?  
Ant balto rankšluosčio – gélė ir durklas, ją nuskynės*

*Kaunas, 1993 01 26*

\* Arcachas – arméniškas Kalnų Karabacho pavadinimas.

*X X X X X X X*

*Mano kelias užgriuvo aštriaus akmenim,  
Bet vis viena aš eisiu.*

*Mano gėlę nukirto lenktu kinžalu,  
Bet vis viena aš myliu.*

*Paukščio skrydį sustabdė paklydus strėlė:  
Plunksnos – snaigėm, lietum kraujas sunkias*

*Ir pažyra ant popieriaus  
Lapų – eilutėmis.*

*Kaunas, 1993 02 01*

## *Cova da Iria (Apsireiškimas fatimoje)*

*Ne teologams, ne daktarams,  
Kurie visažiniai, patyrę, –  
O giné avis trys piemenai  
I slénj Cova da Iria.*

*Neturi taip būti, turbūt netiesa,  
Na, kaip taip, su niekuo nederinus  
Iš aukšto leidžias gélės šviesa  
Ir renkas kvailus ir pažemintus.*

*Neturi taip būti, juk mes ne vaikai,  
Doktrinos ir mistikos žyra...  
O sukasi saulė – ir ką tu jai?! –  
Virš drebančio Cova da Iria.*

*Argi kitaip Lietuvoj TĄ NAKTI,  
Tą lemiamą Sausio tryliką? –  
Specnazas, émės Kabulą pernakt,  
Dieną grobės Ameriką tylinčią –*

*O čia – su iškelta Marijos Rožė  
Minia; moterėlės... prieš Žvérj eis...  
Juokinga, nebūna taip, žinoma, ne!  
O gniūžta be garso bejégé imperija.*

*Kaunas, 1993 02 01*

# **X X X X X X X**

Aš pažinau nelaisvės karcerio šaltumą,  
Alpau iš laimės, kai išlaužė jo duris,  
Ir džiaugsmą pergalės, ir pralaimėjimo kartumą  
Aš pažinau rugpjūty ir vasary su jumis.\*

Stovėjau vienišas, kai minios „taip“ kalbėjo,  
Prieštaravau vieningam šauksmui „ne“,  
Dar vaikas būdamas tironams nusidėjau,  
Supratęs – ne tas pats tiesa ir dauguma.

Taip ir nešuos iš erškėčiuoto laiko,  
Ką andai radom ties giljotina:  
Svarbu ne skaičius, kiek tave palaiko,  
O ar esi teisus? Ar Dievas tavyje?

1993 02 15

\* 1991 m. rugpjūčio 22 d. galutinai žlugo stalinistų pučas Maskvoje, Baltijos šalims ir kitoms sovietijos pavertomoms tautoms atsivérė kelias į laisve. 1993 m. vasario mėn. Lietuvoje rinkimus pralaimėjo „Vilties prezidentas“  
Stasys Lozoraitis

## X X X X X X X

*Tik vieną mylimają, tik tave turėjau,  
Nelaisvei nuteistą, kankintą kruvinai,  
Kaip motiną, kaip seserį, kaip sužadėtinę myléjau,  
Manau, kad skaisčiai ir ištikimai.*

*Tau ačiū, mano tauta, kad lig dugno  
Tą karčią taurę duodi man išgert,  
Kad būtų visas kryžius; kad per ugnį  
Tą viską perleisčiau, ką skyriau tau pagerbt.*

*Kas liks? Tarp pirštų ir per dvasios žaizdą  
Tartum per sietą pelenus barstau.  
Taip, Sausio tryliktoji... Mažas deimantas,  
Apvaizdos dovanotas man ir tau.*

*Kaunas, 1993 02*

# *X X X X X X X*

*...Kai pavargsim nuo publikos ir nuo dirbtinio ryto,  
Nuo „tiesų“, kur kabutėse, ir nuo melo drumstų vandenų  
Ir kai mūsų tévyné nebus jau šetono žvaigždės satelitu, –  
Atsiversim knygas ir dainas ir ieškosim švarių šulinių.*

*Atstatysim teisybę, ne jos pagerbimo paminklus,  
Numazgosime lūpas, akis ir į dangų panersim sparnus,  
Ir kely nebelaiks išdavystės paspėstos jau pinklės,  
Ir žvėries-antikristo žymės ant kaktos ir ant rankos nebus.*

*Aš tą laiką sapnuoju, kaip andai sapnuodavau laisvę,  
Aš blaškaus kaip narve uždarytas laike š i t a m e,  
Evangelijų knygą sklaidau ir, kaip žyda, Jį klausiu:  
– Rabi, kaip tai įvyks? Kokiu ženklu pakviesi „Eime“?*

*Suliepsnoja mintim iš anapus eilutės  
Ir atsako neguosdamas dvelksmas tylus:  
– Reiks pirma atmestam, nukryžiuotam, apspjaudytam  
būti,  
Bet paskui... Trečią Dieną ateisiu pas jus.*

*Kaunas, 1993 03 18*

# X X X X X X X

„Tiesa padarys jus laisvus“, –  
Žadėjo tuomet Nazarietis,  
O skeptikas ciniškai tarė:  
„O kas gi yra tiesa?“

Ironišką frazę kartoja  
Jie žengiantiems mirt lig šiai dienai  
/Krauju iš po nimbo erškėčių  
Aptekusios akys pažvelgs./

...Tiesa – kai į tolimą kelią  
Bičiulis išvykdamas draugui  
Kaip krištolą patiki nuotaką  
Apginti, išsaugot, globot –

Ir randa po metų ar keleto  
Sugrįžęs į santuokos pokylį  
Ją taurią, garbingą, ištikimą,  
Belaukiančią vien tiktais jo.

...Tiesa – kai šalies prezidentas,  
Apsupus parlamentą priešams,  
Nesutepa sąžinės nuolaidom,  
Nesprunka su pinigais –

*O imasi kryžių kaip lemtj  
Būt – žūt su tauta – tartum pareiga  
/Taip, kritikai, taip, oponentai,  
Per daug jau tiesiogiai kalbu!/*

*...Tiesa – kaip erelis virš tyru –  
Nešnypšk ten, angie, nepasieksi,  
Kaip piené, prakalus asfaltą, –  
I saulę! – stebuklas juk tai!*

*Tiesa – kai į gatvę be darbo,  
Bet pažiūromis neprekiavji,  
Tiesa – kiauras batas ir badas,  
Bet trupinio vogės nesi!*

*Kai vaikas suaugusiems taria,  
Ką žino jau visas pasaulis, –  
Jie krūpteli ir susižvalgo, –  
Tokie išmintingi visi –*

*Taip, neapsimeskim nėmatę  
Tiesos, kuri suteikia laisvę, –  
Štai stovi Jinai prieš Pilotą –  
Tokia jau nediplomatiška,  
Bet sąžiné Jos – teisi.*

*Kaunas, 1993 03 21*

# **XXX**

*Vytautui Landsbergiui*

*Mes pakėlém bures, vergvaldžiai kurias buvo surišę,  
Naktj, kovo 11-tą, išskleidém jas, ir pirmyn,  
Iš paskos abejojančių ir besiryžtančių laivių vimpelai kyšo, –  
– Kapitone, jei žūsime – laisvus mus Viešpaties jūra priims!*

*/Maištas laive, kapitone, sugržkim vergijon,  
Maištas laive! – viskas brangsta, krantų nematyti,  
Kas tas fantasas, nutraukęs tą saugią grandinę  
Ir išburiavęs į nuožmų taifūną nakty?/*

*Tolių platių, erdvios žydrumos išsigando vergai,  
Maištas laive – ekonominė krizė – kur krantas?!  
Kur iprasti ant minčių ir ant riešų grandinių žiedai?!  
O Pažadėtosios žemės kaip nér, taip néra horizontuosis.*

*/Maištas laive, kapitone, į prazūtį nyram,  
Maištas laive, šalta butuose, degalinės – tuštyn.  
Kas tas svajoklis, išplukdės iš uosto į siaučiančią gylę?  
Kas tas diktatorius, liepęs irkloti pirmyn?/*

*Leiskite mums pasirinkt artimesnįjį krantą, –  
Moja iš tolo – mieli prižiūrėtojų mūsų veidai...  
Kas davé teisę jam spręst, ne jis vienas supranta,  
Mes – širdyje kapitonai visi, laisvė – mūsų geismai.*

*Tu nedrebéjai, kai puolé piratai, šaunus Magelane,  
Kai atsiskyrusj laivą émę tankai jų abordažù –  
Betgi dabar – tavo jungos ir šturmanai, tavo komanda  
Šaukia – šalin nuo tiltelio. Ir teisūs jie?/ Krantas išnyko.  
Baisu.*

*– Bus žemé, iš ūkanų ten ji iškils, bet ne ta.  
Pirmyn, karavelės, priekyje – „Santa Maria“,  
Negrižt j pakrantę, kur pykčio puotà,  
Kur rankena ginklo tautiečių krauju aplietà,  
Negrižt jau j velnio vergiją!*

*/Štormas! Ir laivas grésmingas toli –  
Véliavos plaikstos – lyg žvaigždė, lyg kaukolė.  
Grjžk, kapitone, j uostą – bet tu kažkodél negali, –  
Akmenys lekia kartu su purslais j tiltelj, ir viesulas  
kaukia...*

*Grjžk, kapitone, – kur šaukia jį toliu trauka?! –  
Grjžk – ar nematot, jis beprotis, aklas fanatikas,  
Baigési silkés, ir gélás vanduo, ir druska,  
O nuo tiltelio jo akys vis ieško legendinio sąsiaurio.../*

*Kelias j Indiją, šiltas pietinis vanduo,  
Kryžių įsmeigsim j atrastą naujają žemę, –  
Moja iš tolo jam laisvė, tik ji, neišdavus sesuo –  
Maištas laive, apačioj, tribunolą jam lemia.*

1993 03 23

*X X X X X X X*

*Garbinkim Viešpatį saulės tekėjimu,  
Garbinkim sielų mažųjų skaidréjimu,  
Požemiuos laisvu šaltinių tekėjimu, –  
Garbinkim Viešpatį!*

*Garbinkim Viešpatį vaiko tikéjimu,  
Miško gélés paslaptingu glūdėjimu,  
Ryto viršūnių skaisčiu suspindéjimu, –  
Garbinkim Viešpatį!*

*Garbinkim Viešpatį šypsnio linkéjimu,  
Garbinkim latro šventu įtikéjimu,  
Ji – Priskélusį – varpo skambéjimu, –  
Garbinkim Viešpatį!*

*Kaunas, 1993 03 24*

*Xxx Xxx Xxx*

*Palikit man laisvę.*  
*Laisvę verkti*  
*Ir laisvę juoktis.*  
*Laisvę melstis ir abejoti.*  
*Laisvę vienišu gluosniu rymoti*  
*Ten, gimtinės paežerėj.*  
*Palikit man laisvę.*  
*Laisvę – kelio ieškot,*  
*Ties karstu nesustoti,*  
*Laisvę Dievą mylėt*  
*Ir nelaisvės neboti.*  
*Dievas davė man laisvę.*  
*Palikit man laisvę.*  
*Palikit man šventają laisvę.*  
*Palikit man dykumą.*  
*Palikit man kalną,*  
*Kur vienas užkopti galėčiau*  
*Ir melstis.*  
*/Žemai, atsistūmus nuo kranto,*  
*Palaiks tegul valtis./*  
*Palikit man laisvę.*  
*Laisvę elgeta būti,*  
*Vaiku ir raupsuotu,*  
*Keistu ir nesuprastu,*  
*Palikit man laisvę.*  
*Palikite teisę*  
*Būti kitokiu.*

*Ir ką man rašyt, nediktuokit.  
Palikit man laisvę  
Pabūti su savo skausmu  
Prie šélstančios jūros  
Ar almančio girios šaltinio,  
Kur srūvantis srautas šviesos  
Iš po skliauto blakstienų  
Nutyrins.*

*Kaunas, 1993 05 29 – 06 30*

# *X X X X X X X*

*Ir sukilę vergai pasilieka vergais,  
Jei virš jų neplevens dvasios laisvė.  
Apsitaškę krauju, pasišvietę gaisrais,  
Užsisklęs savo norų nelaisvėj.*

*Ir nejus, kaip toliau gudresni juos valdys,  
Murkdys veidu į purvą ir krauja,  
Juokdamiesi, kaip klusniai didvyris karys  
Savo laisvės vardu jiems tarnauja.*

*Nesupras, kas įvyko, raudos ir kentės,  
Sukilimai seks po sukilimų,  
Niekо nekeisdami, nepalietę esmės –  
Vergvaldžių mumyse – nuo gimimo.*

*Ir sukilę vergai pasilieka vergais,  
Jei širdy neužgims dvasios laisvė.  
Išsirinkę kvailybę ir kerštą vadais,  
Savanoriškai grįš į nelaisvę.*

*Kaunas, 1993 10 29–30*

X X X X X X X

— — — *Priglusti prie Viešpaties  
lelijos švytėjime  
rytmečio toliuose  
ūksmėj versmėtoje  
kūdikio šypsenoj  
priglusti prie Viešpaties  
žodyje „Tėve“ — — —*

*Kaunas, 1994 04 16*

*X X X X X X X*

*Trakštelis Ostija tarp pirštų.  
„Nė vienas Avinėlio kaulas  
nebus sulaužytas.“*

*Tavo gyvenimas  
jiems išdalintas  
po gabalėlių  
kasdien.*

*...Vėl telefonas  
/piktas, gronus, neramus? –  
ne, šį kartą ramybės  
priplūdytas balsas./  
Eik, atsiliepk.  
Atiduok.*

*Skambutis prie durų.  
Tuojau.  
Gaudžia varpas.*

*Tavo gyvenimas  
Traška kaip broliams  
laužoma duona.  
Jai gera. O tau?*

*...Viena sesuo tada klausė:  
„Ar laimingas?“  
...Ostijos ir Avinėlio laime.*

*Kaunas, 1994 04 25*

# X X X X X X X

*Ir nesakykit, ponai, nesakykit  
Kad šiandien jau néra ištikimų  
Tegul tik prievara ir pinigu jūs tikit –  
Kažkas išauštant laukia ant kalnų*

*Žinau, kad greit išsenka mūsų ryžtai  
Koks silpnas mūsų kūnas ir trapus  
Kaip jis lengvai aistrų ugny ištyžta  
Pamiršęs vyrų pažadus šventus*

*Kaip žalčiu rangosi į širdį išdavystė  
Pavydo demonas kaip sujaukia mintis  
Ir baimė milžiną kaip kūdikį suvysto  
Kada šešeliu šmékšteli mirtis*

*Ir visa tai – many kaip ir jumyse  
Žmonijos jungas nuo pradžių pradžios  
Sizifo akmenį jie tikisi nurisią  
Viršunėj laukia atgaivos saldžios*

*O ten Golgota kelia stulpo kryžme  
/Pro šalį angelas nepranešė taurės/  
Suteikt ne atilsio, o tik ištikimybės  
Maldauju Viešpatį akivaizdoj žvėries.*

*Kaunas, 1994 06 13*

X X X X X X X

Aš regėjau šviesą,  
kurios mirtingojo akys išvysti negali, –  
Ten, aukštai kalnuose, –  
ir gyvas likau.  
Ir dabar žmonių sielą ir sąžinę,  
silpną, bevalę,  
Taip, kaip savo, kentédamas, kiaurai matau.

Kam reikėjo klajoti  
aukštikalnių dykrom bevaisėm,  
Alkti, šalti, blaškytis  
bemiegų naktų maldoje,  
Kur nežengusi koja piemens,  
kur sniegynuos ugnis edelveisų  
Amžinai su Kažkuo  
sužieduoja tave?

Ir iš dulkių, aplipusių glity  
pasaulinių turgų,  
Kur nesutepto santuokos  
patalo tik naivuoliai ieškos,  
Vėl pabėgtum takais,  
veržlūs srautai kur gurga,  
Apkabinti ledinės,  
aušra apsiaustosios, uolos.

Kaunas, 1994 08 03

## *X X X X X X X*

*...Buvo šansas – garbingai, kaip riteriams, –  
Buvo šansas – Dangaus, rodos, duotas –  
I nuskaistintą atgaila rytdieną –  
I gyvenimą dar neišduotą.*

*Buvo duota – kaip lieptas per prarają,  
Kaip tikėjimas Moze – prieš dykumą,  
Bet viliojo mus vergo gyvenimas  
/Ir išėję, deja, pasilikome./*

*Mus išgąsdino degančios tolumos,  
Žvelgt į sūkurius ryžto pristigome,  
Ir nužudė purvynas po kojomis  
Baltą gėlę, žydėjimą vizijų.*

*Pažadėtoji žemė jau skleidėsi,  
Įsikurt mumyse pasiruošus.  
O dabar tai po tyrus paklaidžiosim.  
...Ar dar bus kitas šansas mums duotas?*

*Kaunas, 1994 10 15*

## *Šv. Tomas Moras*

*...Tarnų reveransai,  
Rami šeimos gūžta  
Ir kanclerio herbas  
Ant kaklo.*

*...Be draugo, be vietas  
Tauero požemiuos  
Ir budelio kirvis  
Prie kaklo.*

*...Tik vieną žodelį...  
...Bet jis yra melas...  
– Ne.  
Dievas aukščiau už karalių.*

*...Geležtei jau krentant:  
– Brolau, aš nekaltinu, –  
I Dangų man atveri kelią.*

*Kaunas, 1994 11 07*

*Xxx Xxx Xxx*

*Brolis, kurs šiandien esi  
Lietuvoj  
Konservatorius,  
Krikščionis demokratas,  
Centristas,  
Kuris šiandien Tėvynėj esi  
Žurnalistas,  
Mokytojas,  
Kunigas, – ak, mano brolis, kunigas –  
Ir kuriam ant kaktos  
Pašalinių akims nejskaitomai  
Dega raidės trys – „KGB“, –*

*aš nesakau,  
kad geresnis esu už tave;  
kad kenčiau, o tu siekei  
ramaus ir patogaus gyvenimo;  
kad gėrei kavutę su jais,  
mano tautą ir sielą  
suspardžiusiais naktj.  
Mano brolis,  
aš to nesakau,  
ir ne man tave teisti.  
Nes tik Vienas yra,  
Kuris regi ir pasveria sąžines.  
Jisai teis ir mane, ir tave,*

*tavo lemtj ir manąją kančią,  
kurią laikau pačia didžiaja  
Dievo dovana.*

*Brolis, aš tik prašau, –  
nusiplauk nuo kaktos  
piktą antspaudą,  
nusiplauk tris raides „KGB“,  
štai vanduo, –  
atsivérė šaltiniai,  
smiltys štai –  
nuskalaus, apvalys;  
šiandien, šiandien  
yra galimybė,  
nieks nekliudo, –  
tiktais panorėk.  
Nusiplauki, brolau, nuo kaktos  
tris raides...*

*Kaunas, 1994 11 18*

## *Kalnų gėlė*

*Čečėnijai, 1994 m. gruodis*

*Kalnų gėlė po tankų vikšrais,  
Po antskrydžių mirties kruša, –  
Iš kur tas atkaklumas trykšta –  
Laisvų gyvenimo narsa?*

*Tu šaūk nešaūkus į pasaulį –  
Mandagūs ponai negirdės,  
Kaip ir anuomet nesiklausė  
Ištremiamujų be kaltės.*

*Belsk nesibeldus į Europą –  
Jos sotus kūnas nepabus.  
Ten valgo, žiovauja ir šoka,  
Ir raito parašus svarbius*

*Po sutartim – už taiką, laisvę,  
Už globą – vaiko ir kačių –  
Ir už apsisprendimo teisę  
Tautų... kurių? Deja, ne šiu,*

*Kurios po tankų vikšrais gulį  
/Tai, sako, „reikalas vidaus“/  
Ak, Vakarai! – tai jūs menzūra  
Matuojat – „gal kraujuos nedaug?“*

*Jūs išdidžiai „nepripažijstat“  
Mažų, galingo užpultų.  
Kur jūsų, britai, riterystė?!  
Amerika, bijai ir tu?!*

*Kai plunksnos popierium ropoja,  
O tankai – svetimais kraštais,  
Čečėnas su nutraukta koja  
Iki Strasbūro neateis...*

*Ir mugėj, kur ant vieno stalo  
Nauda ir gėda, ir tyla,  
Išgirsk, meldžiu, kalnų erelj  
Ir atsiliepk jam, Lietuva.*

*I žūstančių pagalbos riksma  
Kaip girių aidas atsišauk,  
Ir Tavo žodis, skydu virtęs,  
Neleis kalnų gélés nušaut.*

*Kaunas, 1994 12 13*

*Xxx Xxx Xxx*

*„Buvau, esu ir būsiu kartu su savo tauta,  
kas beištiktu Čečeniją.“*

*Džocharas Dudajevas,  
Čečenijos Respublikos Ičkerijos Prezidentas*

*...O riterių laikai praéjo,  
Džocharai, per vélai gimei.  
Ir tavo broliai pratyléjo,  
Ir, kaip jpratę, Vakarai.*

*Liepsnoja Groznas. Tankai tvinsta  
Bangų bangom vis juodesném.  
Mums Tumas rašė: „Nemirtinga  
Tauta, kai gina ją vaikai.“*

*Siaurėja žiedas. Bombų gūsiu  
Derybas vedą. Mirtimi.  
Sakai: „Buvaus, esu ir būsiu,  
Kas beištiks – su Tavimi.“*

*Kaunas, 1994 12 15–18*

*X X X X X X X*

*„Rusijos vadovybė gali mus pasmerkti,  
bet mes neketiname šaudyti,  
naudoti tankų prieš žmones ir judėti toliau.“*

*Generolas Ivanas Babičevas,  
atsisakęs vesti šarvuočių koloną Grozno link,  
todėl pakeistas kitu*

*Maniau, jau Rusijoj neliko  
Nei karininkų, nei garbės.  
O vis tik randas vienas kitas  
Solženycyno padermės.*

*Daikteliis itin nepatogus  
Ta sąžinė /kai ją turi/.  
Be epoletų – klouno toga –  
Žiūrék, išgrūstas priedury.*

*Kai būsi senas, supsis vygėj  
Anūkų pulkas ir smalsaus,  
Papasakok svarbiausią žygį  
Vienu žodžiu: „Atsisakiau“.*

*Kaunas, 1994 12 19–21*

X X X X X X X

*„Reikia skirti chirurgo skalpelį  
nuo bandito peilio.“*

*Rusijos užsienio reikalų ministras  
Andrejus Kozyrevas  
apie savo šalies „karo chirurgiją“ Čečėnijoje*

*Kas tas auglys? Ar laisvė? Lažas,  
Tuomet, vadinas, sveikata.  
Kraujuoja parblokštas Kaukazas,  
Iš naujo žudoma tauta.*

*Pradėjo „gydyti“ prie caro,  
O trémė jau Sovietija, –  
Pagarbink kruviną kinžala,  
Ir vėl atkurs pabaisa ją.*

*Kai operuoja be narkozės  
Neprašius tau, nemanius sirgt, –  
Chirurgo peili nuo maifozo,  
Atleiskite, sunku atskirt.*

*Kaunas, 1994 12 21*

## *Čečėnei motinai*

*Ant krūtinės su kūdikiu leidaisi skardžiai  
Prie tankynės šaltinio – vandens.  
Suradai – tiktais sruvo upeliais bevardžiai  
Jis raudonas nuo kalno šelmens.*

*Verkė vaikas. Daireis j šalis ir j viršu.  
Iš tenai ugnimi ir švinu  
Laistė visa, kas juda – metodiškai, niršiai –  
Eskadrilės uolių „taikdarių“.*

*Ir, kūkčiojančią kūdikį stipriai priglaudus,  
Ne „tévelis“, ne „pienas“, „namai“,  
O, sprogimams ir kulkoms trasuojančiomis gaudžiant,  
Žodij „laisvė“ jam sielon tarei.*

*1994 m. gruodis*

*X X X X X X X*

*(Čečėnijos dvasiniam pasipriešinimui)*

„*Ne su kūnu, krauju mūs' kova, o su dvasiném blogio galybémis*

žeméje, ore ir dangaus aukštumose.”\*

— — — *Srūva prakaitas, kalavijas rankoj sulinko, atšipo,*

*O pastiprinimas véluoja iš paskutinés mūsų tvirtovés tenai, kalnuose...*

*Merdi ant rankų vyriausias sūnus, giminés pratęsejas,*

*Žiūri žmona j akis ir į jj – ji atėjo numirti drauge;*

*Smaigaliai, vamzdžiai ir antgaliai aštrūs artėja, arteja, –*

*Kur?! – negirdėti trimito iš mūsų rezervo aukštai, kalnuose.*

*Duokit rankas brolis broliui prieš einant į lemiamą žygį, –*

*Tuoj suvarpys mūsų kūnus, bet kalnus apsiaus nepalaužiama laisvés dvasia.*

„*Ne su kūnu, krauju mūs' kova, o su dvasiném blogio galybémis*

žeméje, ore ir dangaus aukštumose...“

*Kaunas, 1995 01 18–19*

\* Plg. Ef 6, 12.

*Sidabrinės*

*selijos*

*riteris*

*Xxx Xxx Xxx*

*Ant kalnų – aidas  
Slėniuose – rasa*

*Mano ilgesys  
baltesnis už jus  
vandens lelijos*

*Mano meilė  
karštesnė už jus  
žemės rožės*

*Jézau!  
Ar jau aūšta?..  
Trokštu...*

*Kaunas, 1995 02 24*

*Xxx Xxx Xxx*

*Ko ieškau ir ko ilgiuosи, čionai nėra, tik atspindžius  
Ant giros tako rankioju ar atminties dugne;  
Palietus rankom, sutrupa, o kartais vien pamąsčius tik,  
Tai reikia švelniai saugoti giliai po krūtine.*

*To neatstoja indėliai, draugai né geros pažintys,  
Nepavaduos visuotinė viešoji pagarba.  
Nemoku aš įvardyti, tačiau galėčiau lažintis, –  
Praradus tai, gyvenama tik kūnu, o dvasia*

*Kaip elgeta, kepureje išvertus lėkštą tuštumą,  
Vis iš praeivių kaulija kažko, ir vis ne tai...  
Ko ieškau ir ko ilgiuosи, čionai nėra, čia lukštai tik,  
O kas sudaro turinį? Tyli. Meldies. Klausai...*

*Kaunas, 1995 02 26*

## **XXX XXX XXX**

*Banditams indénams atplukdém kultūrą –  
Ugniniai žirgai ir ugninis vanduo  
Šuoliuoja savanomis, prerijom srūva –  
Tai kas, kad neprašé jie mūs' „išvaduot“...*

*Banditai lietuviai nenori kolūkių –  
Nenori rytojaus šviesaus, pažangaus.  
Vagonai į Ledjūrį toldami ūkia į rūką –  
Kada jie supras – būtinybę kaip laisvę – kada atsiklaups?*

*Banditai čečénai vis bando ir bando  
Gyvent be vyresniojo brolio globos.  
Griuvésiuose Grozno tankistai išrinks „konstitucinę valdžią“  
Ir šauniai valdys nuo lavonų krūvos /o Europa – paplos?/*

\*\*\*

*Kaukazo, Amerikos, Baltijos senbuvės gentys –  
Dainų ir vigvamų, aūlyų, kalbų pelenai...  
Nejau tai iš anksto plėšriųjų paskirtos mums lemtys?  
Gyvybės Davėjau, juk Tu mus vardais vadinai?..*

***Kaunas, 1995 02 28 – 11 21***

## *Jauniems bendraminčiams*

*Žvelgiu į Jus, į Aušrą ir į Aistę,  
Į sesę Daivą, Vyganą, Dalias, –  
Kiek Dievo grožio įvairovės leista!..  
Likimų paslaptys primins kalnų gėles...*

*Girdžiu lavinos akmeninį griausmą  
/Tegul – nebus, tegul – apsirinku/  
O žydi rožės pačiame pakriaušy,  
Lelijos dangui meldžiasi kvapu...*

*Mąstau, kokie Jūs būtumėt pavojuj,  
Prieš giljotiną – ir koks būčiau pats.  
Ant piršto žiedas... Kas man jį užmovė?  
Kas kužda: „Neišsižadék Manęs“?*

*Grėslių pašvaisčių horizontas pilnas,  
Čečénija – po džeržgesiu rūsčiu.  
Ar Jūs negirdit kanonados Vilniuj,  
Ar Jūs nematote akiduobių tuščių?!*

*Jei vėl gyvenimas raudotų uždarytas,  
Tėvynė taptų uždraustu žodžiu, –  
Kita Sadūnaitė ir kitas kun. Sigitas  
Ar dar užgimtų iš Jūsų širdžių?*

*Ar atsiras, kas Lietuvą ir kryžių  
Į lopšį kūdikiui, kai sargas nebudės,*

*Insignijas karaliaus nužudyto  
Teisétam sosto paveldétojui jdës?*

*Ar grjšit – su skydu arba ant skydo –  
Ar tik su trisdešimčia sidabrinių, neduokdie, –  
Iš Šiaurės klinikų, kurios nuo laisvės gydo –  
– Nutilk, nutilk ir nespéliok, širdie.*

*Kaip suka slibinas aplink kiekvieną sielą,  
Žvaigždynus uodega nužéręs į gelmes!  
Žinau, kad štormų žaislas mano sielis...  
Bet Viešpaties malonė ant manęs!*

*Žvelgiu į Jus – į Arvydą ir Laisvį,  
Į Vytaą, seserį Teresę, į eilių eiles...  
Tebus Apvaizdos meilės mums dar leista  
Lemčių viršūnėse augint kalnų gėles...*

*Kaunas, 1995 03 12 – 11 21*

*Antoine de Saint-Exupery.*

*Mažasis princas*

*Mūsų rožė brangi mums todėl... Jai paskyrėm gyvenimą laiko.*

*Laistėm ją ne šaltinių lašais... Savo gyvu krauju.*

*Ir dabar jos stiebeliai sunkių pumpurų nenualaiko,*

*Ir primanę praeiviai nuskintų ją žvilgsniu godžiu...*

*Mes visi atsakingi už savają rožę –*

*Motinystės, tėvystės, draugystės ryšiu;*

*Nes kuomet bičiuliaujasi sielos, gimdydamos grožį,*

*Atsakingas tampi, lyg prisiekęs gyvuoju Dievu.*

*Paslaptis, kad jau šiandien tikrus dalykus širdimi tiktais regim*

*Ir joje tiktais tariam ir girdim tikruosis vardus.*

*Savo rožę išsaugot, prijaukint savo gerąją lapę...*

*Neišduot. Neapleist. Nesutept. Ir anapus Dykynės tai BUS.*

*Kaunas, 1995 03 20*

# X X X X X X X

*„Dykuma graži tuo, – tarė mažasis princas, –  
kad jinai kažkur slepia šulinj.“*

*Antoine de Saint-Exupery*

*Kunigystė yra dykuma.  
Iš vaikystės myléjau aš dykumą.  
O, viliojanti tolių spalva!  
Amžinai nepasiekiamas tikslas...*

*Tiktais peréjės šimtą kalvų,  
Bevandeniu, druskėtu, uolingu,  
Tejvertins lelijų gaiviu  
Reikšmingumą ir bus atsakingas.*

*O, žéruojanti smilčių žaismu  
Sužadétine mano bekrašte!  
Išsiilgės, ištroskės einu  
Amžinai Nepasiekiamą rasti.*

*O, alsuojanti saulés karščiu,  
Tu graži pasléptosiom verdeném.  
Prie įkaitusios žemės glaudžiu  
Savo ausj: gilybėj – čiurlena...*

*Ir nušvinta akių aiškuma,  
Įskiverbus lig sielos gilybės, –  
O, brangioji erdvé! Dykuma...  
Neliestybė, tyrybė, slapytibė...*

*Kaunas, 1995 03 22–23*

*X X X X X X X*

*Kaip legenda apie besiaukojantį,  
nesavanaudiškajį grožį ir kilnumą  
Iš drumsto amžiaus sūkurių  
iškyla Anderseno undinėlė virš vandens.  
Davei man, Dieve, troškulį  
daiktų, kurių pasaulyje lėkštam nebūna.  
O gal ir būna –  
jie giliausiuose žmogaus slėpiniuose gyvens...*

*Negauti nieko, nieko neprašyti,  
atidavus viską, tyliai pasitraukti –  
Ar tai ieškota laimė, vardan jos tu  
šimtą galimybų palikai?  
Neišsipildžiusių vilčių, palaidotų svajonių giesmę  
ošia jūros kriauklė...  
Taip. Buvo verta. Nes myléjai  
ir į aukštumas šaukei.*

*Kaunas, 1995 04 03*

*Mano sesuo iš Tenai,  
arba sapnas apie Dangu*

*Mano sesuo iš Tenai  
Angelo liūdno akim,  
Ką pro pasaulio matai  
Blausų pavidaļa šj?*

*Ar iš Tenai, kur buvai,  
Ar iš Tenai, kur eini,  
Tylintys žodžio sparnai  
Paslaptimi nešini?*

*Žiūri, tarytum toli,  
Žiūri, tarytum giliai  
Šauktų vien Tau atviri  
Kito pasaulio keliai*

*Žydro kristalo erdvė  
Tauriojo Liūto namai  
Duona ant stalo, taurė –  
Tėsis puota amžinai*

*Mano sesuo iš Tenai  
Vaikas lelijos dvasia  
Džiūgaus, tikiu, angelai  
Kai pasitiks Danguose*

*Ir atpažinsiu tada  
Seserj – laikas sustos  
Bus pažyméta kakta  
Žiedu lelijos baltos*

*Ir atpažinsiu Tenai  
Seserj – laikas sustos –  
Iš pažymétos baltai  
Lelijos žiedu kaktos*

*Kaunas, 1995 05 04*

*X X X X X X X*

*Ko man reikia, Dangau? Pakylėjimo...*

*Pakylėjimo švento į aušrą*

*Kaip į rožę rasos nutekėjimo*

*Kaip tikejimo – laukt ir sulaukti*

*Pakylėjimo, šviečiančio, glostančio*

*Atsispindinčio saulėm ledynuose*

*Kaip ką tik konsekruotoji ostija*

*Ir atleidžianti, ir pamaitinanti...*

*Po audros... Atsilaičime. Burėse*

*Kaip tinkle miega surištas viesulas.*

*Pakylėjimas... Denyje buriamės*

*Jūra – tartum altorius po priesaikos.*

*Kaunas, 1995 05 17*

## *Xxx Xxx Xxx*

*Aš nežinau, ar gerai...*

*Ir kas ką kaip pagalvos  
Bet pasiilgau labai  
Dievo žydrynės gilios*

*Dzūkiškų kalvų žolės  
Ir horizonto spalvos  
Niekas atimt negalės  
Niekas uždraust nevaliōs*

*Jų prisipildo širdis  
Džiaugdamos ar verkdama  
Ar kai eilėraščiu vis  
Pakelia pačią save*

*Pakelia – taurę aukos  
Viešpatie, Tu pažiūrėk, –  
Tuščias paviršius boluos, –  
Atspindžiu atispindék*

*Aš nežinau, nemastau  
Kas man rytoj atsitiks  
Aš tik klausau ir laikau  
Širdį pakeltą aukštyn*

*Širdį kaip skydą kovos –  
Nieko dar nepraradai*

*Ant Žanos d'Ark vėliavōs –  
Trijų lelijų žiedai*

*Prieš siautulingas gelmes  
Žydi laukų obelis  
— — — Jézus manęs nepames  
Viešpats manęs nepaliks — — —*

*Kaunas, 1995 05 03–29*

# *X X X X X X X*

*Nebijokim niekšybės vadinti niekšybe,  
Taip, atleidę žmonėms, nes ir budeliai – aukos, tiesa,  
Aukos baimės ir prievertos, parblokštos savo puikybės,  
Už kuria, saké šeichas, didesnio silpnumo nesą.*

*Nebijokim įvardyt viešai išdavystės,  
Taip, gailėdamies Iskarijoto lemties  
Melskim Šviesą šviesos nešvarius pinigélius išdrįsti,  
Kai pasiūlys – į dumblą, iš kurio jie kilę, nusviest.*

*Nebijokime – blogis tik tolei galingas,  
Kol bailumas jį dangsto pakeičiamais greitai veidais,  
O be kaukės jis dreba ir tyžta, juokingas  
Kaip prasnaudės gaidgystę vaiduoklis kapų aprédais.*

*Kaunas, 1995 05 30 – 06 22*

## X X X X X X X

*Nei turto, Viešpatie, nei didžio paveldo,  
Nei minkšto patalo, nei rūmų pokylių, –  
Tik neatimk, prašau, kas Tavo suteikta, –  
Pravirkt kaip kūdikiui... Mąstyti kaip kūdikiui...*

*Kareivis Tavo aš – su vado pareiga,  
Su uniforma ta visiems pažistama...  
Einu jų aikštėmis – kas nori, išjuokia,  
Tačiau nesislepiu – ant skydo priesaika*

*Ir laipsnio antpečiai – o širdj pridengia  
Mergaitės atvaizdas, gyvatę traiškančios,  
Ir broliai seserys tavin atsiremia –  
Už tavęs buriasi, audrose glaudžiasi –*

*Tavim pasitiki – galybių puolami  
Rankas tau ištiesia, tau širdj atveria –  
Žaizdas atidengia – o tu išsekės pats –  
Per šarvo sandūras, žiū, kraujas sunkiasi...*

*Galva apsunkusi – kova be pertraukos  
Ir kardo ašmenys skausmu ištrupinti,  
Ir prieky – sutemos, bet jie – pasitiki...  
Dar skydas rankoje, į dangų iškelia – – –*

*--- Ne mokslo titulų, skambančių nuopelnų,  
Minų pasmilkymo, garbių ant popieriaus ---  
Tik duok su perteklium, prašau, o Viešpatie,  
Ramybės kūdikio, leliją glaudžiančio.*

*Kaunas, 1995 10 18*

*Xxx Xxx Xxx*

*„Jis pajuto savo dorumą,  
kaip erelis pajunta savo sparnų keliamąją galią.“*

*Victoras Hugo*

*Klausyk, naivuoli, juk pasaulis visas taip gyvena –  
Parduodama ir perkama, kas turi paklausą, lengvai,  
Užmiršta priesaikų altorius kuriantys politiką, šeimas ir meną  
Ir nesilaiko, sako, dieviškojo celibato kunigai?*

*O Jūs, save suvaržę, susikaustę kompleksais, nualinę moralais,  
Kaip apgailėtini keistuoliai iš viduramžių teatro nebylaus, –  
Juokingos Jūsų pozos prieš laviną visa šluojančios reklamos,  
Kuri neonų jūroj sąmones kaip cukrų, kiek paskirta, išskalaus.*

*Tikrovė – viešnamis, ir tvirtos dantenos laimėjimus čia skina,  
Pritemę užkulisiai teismuose, sargybos ginklai, įtakingieji  
draugai...  
Neprisitaikiusieji – žūsta, apsukrieji valdo iščiulptą žemyną,  
Supurvinę, palaužę ir pavertę liaudį dvasios ubagais.*

*Nepanikuok, užaugęs kūdiki, pasaulis visas taip gyvena  
Nuo cezarių laikų, prieš Kristų ir, deja, po Jo...  
Ugnis, sakai, išskaistino Sodomą ir Gomorą ir švariai nuplovė  
žemės gėdą tvanas?  
Bet pažiūrék, kaip vešliai ant griuvésių  
kalas dar nebuvisių nuodų želmuo?..*

\*\*\*

*...O kas man tas pasaulis – jo hipnotiniai vienos dienos  
iliuzijų miražai,  
Jo nuomonė, pripažinimas, jo šlovė –  
ovacijos minių?  
O kas – prieš vieną kruviną pakibusią ant kryžiaus ašarą?  
...Prašau malonės – lig mirties – išlikt tokiu naivuoliu,  
dideliu vaiku ir Jézaus kvaileliu...*

*Kaunas, 1995 12 05–07*

*X X X X X X X*

Liliatae Virgini...\*

(lotyniškas įrašas virš pagrindinių  
Pažaislio bažnyčios durų)

*...Išsiirti į téviškés ežerą  
Vakare, tarp žvaigždžių ir lelijų,  
Kuomet dangūs svajonėse pažeria  
Visą paslaptį toliu ir gyliu.*

*Už patvinusių marių kaip veidrodžio,  
Sutalpinusio keistą nostalgiją,  
Vainikuotas tylėjimu laikrodžio  
Dunkso bokštas kalvyne virš sengirių.*

*Po maldos, per nurimusj vandenj  
Nusities luotui sutartas švieskelis...  
Aš priplauksiu – frontono heraldinis  
Triju žiedlapių simbolis kvies mane.*

*Kaunas, 1996 04 06, Didysis šeštadienis*

\* Lot. „Lelijų Mergelei“

*X X X X X X X*

*Neparašiau testamento...*

*Jeigu numirčiau  
anksčiau už Jus –  
yra vienas žmogus,  
kuris žino,  
kokias gėles  
sodinti ant mano kapo.  
Nors niekada nesakiau.  
O gal yra daugiau?  
Būtų džiugiausias  
netikėtumas,  
jei pasiroytų,  
kad žinančiuju –  
bičiulių –  
daug...*

*Kaunas, 1996 12 08*

## **X X X X X X X**

*...Sieną su vartais ant kalno  
kaip mūsų Tikėjimas,  
kad einam drauge ne į tamsą,  
ne tušumą  
šaltą, beprasmę, –  
į žydrą pražydusį slėnį  
kaip apverstą skliautą,  
kur spindinčios,  
mus pasitikdamos,  
moja lelijos be vėjo  
ir sako be garso – bet girdim –  
kad laukė,  
kad mes taip ilgai neatėjom...*

*...Tvirtovės nežinomas siena –  
iš kur ji čia? –  
einanti ketera statmeno kalno –  
ir vartai į Viltį,  
kad dygi sulaukėjusio  
sodo tankynė –  
preliudija tik,  
kad už jos suskambės  
tyros erdvės,  
ištrykš iš po kojų versme  
šventas Kelias,  
ir akys išvys priešaky  
tik vaikystėje kartą sapnuotas  
akvamarino viršūnes...*

*...Apgriuuvusios sienos angoj  
tarp Čia ir Tenai,  
tarp Dabar ir jau Visad  
slaptingos skirties  
i Anapus, kur Gérj  
nedalomoj rasim Vienybéj –  
kaip niekad žodžiu nei mintim  
nepažemintą Meilę –  
ant slenksčio  
akimirkai stabtelk ir grjžtelék –  
žemai padūmavusiam slény  
tas miestas su bokštais,  
pilim, bromomis ir upeliais –  
tau, rodos, pažystamas...*

*Vilnius, 1997 01 02 – Kaunas, 1997 01 05*

*X X X X X X X*

*...Ir vėl, išnirus iš istorijos  
klastų, verpetų, pinklių,  
Kieksyk numirus kūnu, tiek dvasia atgimusi labiau  
gyva,  
Kilni kaip riteris, kaip don Kichotas,  
kaip Mažasis princas –  
Ir Karabacha, ir afganus,  
ir čečėnus gynus Lietuva!..*

*Kaunas, 1997 01 02*

# X X X X X X X

*Jau seniai mano valtis  
keistame ežere,  
suspaustam tarp kalnų stačiasienių  
be žolės, be žvérių ir be paukščių, –  
be judesio slysta, be garso  
ir atliepo;  
tiktais naktjų aukštai  
siaurojeangoje virš tarpeklio –  
spindéjimas guodžiantis žvaigždžių,  
tiktais jų atspindžiai ežere  
lyg pro rūką...*

*Užrašyk, apmąstyk,  
žvelk aplinkui ir melskis.*

*Tiktais uolos aplink.  
Tik po valtim bežadis vanduo.  
Tik dangus, j kurį  
tiesias rankos pavargę ir žodžiai,  
ir žvaigždynams težinomos  
vienišo ištremto vilty...*

*Bet kartą  
mjslingos lemties paleista  
ar nematomos rankos,  
nuo tolimų skardžių atklydus strėlę  
kaip žinia netikėta*

*įsmigo kiaurai  
j kairijj valties šoną,  
o gal – nežinau – man j širdj.  
Srove pasipylė j luotą  
ledinis, suplūdės j duburi,  
saujon kalnagūbrių  
versmétu uolynų vanduo.*

*Bet aš nebepuoliau  
nei strélę ištraukt,  
nei užkimšt laivo žaizdą.*

*...Ar tai iš širdies  
sruvo šiltas, nudažantis mintj,  
eiles, tamsų vandenj kraujas?  
Bet rankos nekilo supléšyti bure  
ar marškinius  
ir iš pervertos dvasios  
krūtinės pulsuojančią srovę stabdyti.*

*Vien žiūrėjau,  
nejausdamas  
skausmo nei šalčio,  
nei tarpeklio, nei ežero  
baimés,  
aukštyn,  
kur pasibaigia  
akmenys, naktys  
ir bausmés,  
kur už nuojautos  
būsimo ryto švelnios  
švieté strélę,  
pakeitusią manają būtj,  
atsiuntus /pati nežinodama gal,  
nenujausdama nieko/  
žvaigždė.*

*Štai, Viešpatie, mano širdis.  
Ežere kaip žvaigždyno skaistaus*

*atspindys  
dabar žydi kraujo  
/iš sužeistos dvasios/  
gélė.*

*Bet ji Tavo rieškučiose,  
tikėjimo prašanti,  
mano valtis  
ir mano žaizda.*

*Kaunas, 1997 01 24*

X X X X X X X

A. D.

*...Pavargės šiandien sugrįžau  
aš dar iš vieno žygio,  
Atsmaukęs antveidj,  
atsirémiau į bokšto arką ir tylus  
Žvelgiau į antrūtinio šarvą –  
su iškaltu giminės lelijos žiedu  
Ir vėl neaptašytą nei krauju,  
nei pakelių purvu.*

*Žinau, neatsivers aukštai  
skliautuotas bokšto langas,  
Ir nosinaitė su išsiuvinėtu – tuo pačiu –  
žydros lelijos ženklu nenukris...  
Ir aš nesitikiu ir nemaldauju  
nieko, keldamas akis į Dangų,  
Tiktai dékoju,  
kad galėjau ją apginti kaip karys.*

*Tuojau nuleisiu antveidj –  
pribėgs supratęs ištokimas žirgas  
Ir josim dienąnakt per pelkes, tyrus, pilkalnius,  
per dabartį ir ateitį širdies...  
Ir kai sutemus girioj postoviu užkūrės ugnį  
seksiu liepsnų šokio mirgesj –  
Dvasia mąstys lelijų garbę,  
ginamą nuo amžinos mirties...*

*Tuojau nuleisiu antveidj –  
pribėgs supratęs ištikimas žirgas  
Ir josim dienąnakt per pelkes, tyrus, dabartį  
ir ateitį, kur Dievo balsas ves...  
Ir kai sutemus gilioj postoviu užkūrės ugnį  
seksiu liepsnų šokio mirgesį –  
Dvasia mąstys lelijų garbę,  
ginamą nesigailint savęs...*

*Vilnius, 1997 02 11 – Kaunas, 1997 02 13*

# X X X X X X X

...Viešpats lemia man vis tą patį  
skausmingą išbandymą,  
„atsirišimą“ nuo „šito“, nuo  
žemės pasaulio, kaip  
kirtę aštariais ašmenim  
per širdies įsitempusią giją:  
ateina draugai ir nueina  
j tai, ką vadina jie  
„realybe“, „gyvenimu“,  
ir vėl palieku vienas  
tyruos, maldos ir kančios  
aukštumoj,  
su savaja svajone,  
aukodamas ją  
taip, kaip viengimj  
sūnų  
anuomet Abraomas...

Vilnius–Kaunas, 1997 02 18

*Xxx Xxx Xxx*

*Šiame pasaulyje nesijaučiu gerai,  
Nes tai, kas rodos man svarbiausia, esmingiausia,  
Už horizonto lieka vis, toli arba aukštai,  
Tik kaip siekimas. Nepagauta rojaus paukštė.*

*Bet gal ir reikia taip, bet gal tai ir yra „gerai“,  
Nes juk iš patirties skaudžios pasaulis šitas liudija,  
Kad pirštų suspausti pilkėja greitai tie žydri sparnai  
Ir jau nepasitiks kaip pirmapradiška Anős Šalies preliudija.*

*Kaunas, 1997 02 24*

# X X X X X X X

*...Po daugel metų.*

*Sugrižau į tąjį mūšio lauką.*

*Pražilės jau, užgijusiais randais.*

*Ir pamirštasis čionai visų.*

*Po tyrus, šiaušdamas usnis, tik vėjas kaukia*

*Ir anei pédsako dundėjusio čia siautulio,*

*žirgų, metalo, ugnaje vaitojančių žmonių.*

*Beviltiška? Bet klaidžioju po tolstančių atsiminimų  
lauką*

*Dar kur ne kur išvysdamas*

*tai arklio skeletą, vijoklių aprengta,*

*tai keistą gelžgalį –*

*karūną gal ar skeptrą, pribaigtą rūdžiu,*

*O ieškau aš –*

*bemaž nesitikėdamas surast,*

*bet sekdamas nelogišką ir keistą traukę –*

*To kalavijo savo, kurs lauke paliko,*

*kai sąmonė man temo nuo žaizdų.*

*Ir – nežinau, ar būna taip ir ką tai reikštų,*

*Tačiau, kai saulės diskas priartėjo prie laidos,*

*Vakariuos spinduliuos paversmyje*

*sužvilgo man pažįstamas pailgas daiktas.*

*Atsklaupiau ir ant geležtės perskaičiau:*

*„A. D. ... Vilnensis. Niekados ir visados.“*

*Kaunas 1997 03 10*

## *Xxx Xxx Xxx*

*...Ant stalo alaviniam apvarvėjusiam laikikly dega žvakė,  
Ir baltas lapas, plunksna, rašalas,  
ir rožė inde pamerkta, kuri neišsiskleis, –  
Meldžiuos, verkiu, šypsaus pro ašaras,  
ir mano būstą trapų  
Sparnais apsiaučia neregimosios  
kariuomenės Dangaus, ir neapleis*

*Ko paprašiau šią naktį,  
vildamasis neįmanomų dalyku,  
I Amžinojo Širdį  
kaip patikimiausiąją slaptavietę užrakinau...  
Dabar ramu. Tik žvakė gėsta jau, tik prirašytas lapas liko.  
Bet Tu gi, Viešpatie, žinai –  
ką aš galėjau – padariau.*

*Kaunas, 1997 03 11, naktį*

# *X X X X X X X*

*...Būtų buvęs geras kaimo batsiuvys...  
Ir nebent šeštadieniais, po seno svanų vyno,  
Apsitvatijės su tokiais pat kaip jis.  
...Būtų buvęs geras batsiuvys...  
Bet – valdžios urvinis svaigulys...  
Ir – šeštadalį planetos sunaikino.*

*...Būtų buvęs sau alubarių karys  
Ar pačių abstraktybes, kas gi draustų?!  
Nekenksmingas paprastas triukšmadarys...  
Bet – nelemtas galios geidulys –  
„Kas kaip Dievas?!” – kas toksai kaip jis?! –  
Štai jums kraujas, rasė, holokaustas...*

*Kaunas, 1997 03 10–12*

*X X X X X X X*

*...Miela Sesuo su žydrus savo angelus  
Ir su glėbiu gyvų vandens lelijų prie širdies  
Kol eis per pievą žydinčią į begalinį dangų jį –  
Jos nenuvys, jei sielos maldą tikinčią girdės.*

*Kaunas, 1997 03 13*

*X X X X X X X*

*...Ak, teisingas mums tévo skaitytujų knygų pasaulis! –*

*Vakarais, išraiškingai, kol miegas įveikdavo jį kaip su broliu ir mus!*

*Ten sugrždavo laikas praéjės, taurumas tenai nugalėdavo visad apgaulę,*

*Ten beginklius mes gyném,*

*ten pirmąsyk laidojom – vyriškai skausmą sutramdė –*

*žuvusius teisiai draugus...*

*Ankštame kambarėlyje, beskonio, begrožio sovietmečio pussapnys –*

*Kur idėjų – brukte brukamujų padirbtų monetų – ir formų jų mirusių purtės širdis –*

*Dovanojo plačius horizontus,*

*ir jūras, ir kvapą užgniaužiantį – „kas bus kitam puslapy?“*

*Mums, užmiršusiems laiką ir erdvę,*

*Karl May, Haupo išmonė, „Tūkstantis ir viena naktis“...*

*Čia pažinome garbę užstoti ir ginti nuo smurto klaltingo silpnuosius,*

*Čia draugystę ištikimą vertinom ryžto net mirt už viens kitą matu,*

*Droviai tylią sutikom čia pirmąsyk paslapči meilės pirmosios*

*Ir per mirtį mums ilgesiu liko gyventi Nšo-tši,*

*apačų Gražioji Diena, ir bebaimis karys*

*Winnetou.*

*Tik per mirtį – padėjo suvokti teisus tévo knygų  
pasaulis –  
Jau tada – tik auka, kas netikra ir tikra, švariai  
atsijos,  
Tik per skausmo vartus, tik per netekštj tarsi  
išnešt duota mums į Anapusės saulę  
Meilę, tiesą, draugus ir nesuteptą širdj –  
kaip antspaudą, viliančius visa atrasti už durų  
tikrosios Esos.*

*Ar tiktais ne tą patį skersai išilgai išmaišytą,  
vaikystėje stipriai pamiltą kraštą  
Visą laiką ir stengiuos įkūnyt savajam laike ir  
kasdieniam kely?  
Ir tikrai – sutinku nuolat progas ir žmones  
dar spalvingesnius negu raštuos,  
Ir kartojausi aštrūs siužetai, kur viską patikrint gali.*

*Juk vėliau, kai slépiau katakombų žinias,  
užkariautojų armijos priesaiką atmečiau  
Ir kai tardomas nieko neišdaviau,  
į mergaitę kiekvieną kaip sesę ar ginamą dukrą  
žvelgjau, –  
Ačiū, téve, – tai ir tavų vakaro skaitymų pasekmés,  
Kai mes jojom kaip vėjas per prerijas  
su laisvės broliais ir sesémis. Hau!*

*Kaunas, 1997 03 17–22*

# X X X X X X X

*Kaip ilgai jau  
sustingusioj  
mano sielos padangėj  
sklando tas skausmo paukštis.  
Aš dar nežinau,  
ar jis piktas, ar geras.  
Ir pats žydras skliautas dabar  
primena lydytą plieną,  
skeldėjantį dykumos kaitroje.  
Perplėšiu vargetos marškinius  
kaip sukilęs Vandėjos valstietis  
prieš Paryžiaus rükstančius šautuvus:  
Štai, štai mano širdis,  
tyliai sklendžiantis paukšti,  
ją tu pasirinkai savo gūžta.  
Leiskis... Stipriai nagais įsikibk.  
Aš jaučiau, kad atskrisci,  
ir esu seniai pasiruošęs.*

*Kely tarp Kauno ir Vilniaus, 1997 03 24*

*1983*

*...Purvini mes sėdėjom gamyklos anglinėse dulkėse,  
Legionan imperijos sugauti iš visokių kalbų ir kraštų, ir  
tautų;  
Gérém stiprią arbatą ir skendome tylūs kiekvienas į savajį  
ilgesį,  
Ir savujų svajonių sparnais iš čia bėgom,  
užvirinę vandenį nuogu elektros laidu.*

*Du gruzinai ir žydas, rusai, estai ir... vienas lietuvis  
/Kur tik jo nesutiksi  
nuo Ugnies Žemės lig Aliaskos elnynu,  
nuo Korėjos pusiasalio lig Brazilijos džiunglių  
gelmės/;  
Muskulingas čečénas alsavo dar  
Grozno maišto aidais, per stebuklą, matyt, ten  
nežuvęs,  
Tatuiruotas gi rusas, kurį už muštynes  
rytoj tribunolas nuteis, – vartė foto žmonos  
ir dar jo nesūpuotos mažutės duktės.*

*Aš žinojau – netrukus iškvies smogiamosios dalies  
politrukas,  
Kaip vergus kad pasiųstu pavergti  
afganų kalnų kaimelius ir bekraštes stepes, –  
Ir atsakymą dvasioj kaliau ir kaip plieną maldos ugny  
grūdinau:  
Dieve, būk su manim! Tegul šaudo... mane, bet ne aš!*

*Ir širdis po bevalj mankurtą ugdyt užvilkta nesava uniforma*

*Vėl priplūdo erelio jégos, kaip Tévynéj, trispalvę iškélus slapta,*

*Suspindéjo akyse jaunystė tyrai, kaip tada, po Mišių katakombų...*

*– Ei, s u g r į ž k, bro!... seniai kunkuliuoja...*

*išgaruos mums visa arbata!*

*Kaunas, 1997 03 27 – 04 09*

## *Genos džūkės pasakojimas. 1947-ieji*

*...Ech, jaunystė, Lietuva, laisvė –  
Trys jauni vyrai dainuodami  
Suka link pažstamos pirkios  
Kapčiamiesčio gироje, –  
Ech, laukimas, saldi Vakarų demokratijų šypsena,  
Dar, dar laikykitės, vyrai,  
Ateis, išvaduos, nepaliks tironijoje,  
Garsioji Čerčilio kalba Fultone,  
Atlanto charta, tarptautiniai susitarimai,  
Neviltis, samagonas, –  
Trys automatais ginkluoti jauni kaimo vyrai  
Surémę pečius svirduliuoja link žinomos pirkios  
Ir, aišku, matyti nemato,  
Kaip virpa, kaip blaškos palėpės langely  
Išbalusioj rankoj mergaitės baltutė skarelė,  
O žemai troboje garnizonas  
Ginklų spynas neskubiai atitraukia, –  
Puikus taikinys, patys eina ant vamzdžių, švarkus atlapojet –  
Ir salvė darni vienu kirčiu  
Trijų vieną dainą nutraukia, –  
„Mergaitė, ir mirdamas kartosiu – Tėvynę ir...“  
Po to juos, užrišęs spygliuotą vielą ant kojų,  
Baisusis miestelio stribas  
Nutemps į turgavietę ir nuogus paties  
Ant glotnių akmenų, saugos, spardys  
Iš po nakties atsirandančias puokštės...*

\*\*\*

*O jaunutė prazilus per valandą ryšininkė  
Pamirkys savo baltąją skarą  
Kraujo klane miško pievoje  
/Kaimas lig šiolei prisimena:  
Daug metų paskui ten suželdavo  
Ryškiai žalia, daug sodresnė žolė.../  
– Ir išsaugos skarelę per sibirus, tremtį ir „sąstingi“ –  
Ir kai mirs netekėjus,  
Keisto ilgesio kupinu veidu senutė, –  
Prašys, kad parudusią skiautę idėtų į ranką  
Drauge su iš duonos nelaisvėj lipdytu rožančium...*

\*\*\*

*Ne per seniausiai, žinau, ir tas buvusis stribas  
pasimirė,  
Ir miestelio giedotojos, buvusios tremtinės,  
Nėjo į šermenis –  
Nežinau, ar gerai tai, ar ne –  
Juk kartojam kasdien –  
„...Ir atleisk, kaip atleidžiame“ –  
Nėjo betgi, nors mirštąs pasikvietė kunigą –  
Visgi, sako, turėjo ištarti viešai savo kaimui:  
„Žudžiau“ –  
Ir apie tą vielą už kojos...  
Ir nusilenkti sukruvintai žemei  
Į keturis šonus,  
Tai girios laukymei, bažnytkaimio rinkai,  
Ir tarti:  
„Atleiskit...“*

*Kely iš Leipalingio į Vilnių, 1997 04 18*

*Xxx Xxx Xxx*

*A. D.*

*Tamsus ir vienišas uoloj manasis būstas  
/kitas tartu – urvas/:*

*Pasieny gultas – atplaiša plokščia akmens,  
Kampe akmuo didesnis – stalas, sienoj jkirstas  
žibintas,*

*Ir nieks neapsilanko čia, ir nesuka iš kelio į  
kalnuotus tyrus,*

*Ir visko čia užtenka, ir netrūksta nieko man.*

*Iš ryto atslenka vėsa, tada gaivu ir gera būna melstis,  
Vidudienis kaitra slogina, reikia tai ištvert,  
išsaugot vandenj, per lietų sukauptaji, ošus  
kadais,*

*O sutemos šešeliais vėl suvysto skeldėjantj žemės  
valktj;*

*Pro durų angą saulę tekant rytuose  
ir besileidžiant vakaruos kasdien matau aš iš  
aukštai.*

*Tik kartą pasiklydusi baikšti užėjo pakeleivė –  
Atlaužiau duonos savo, atnešiau  
viršūnės įdubose susirinkusio vandens /kol  
neišdžius.../*

*Buvau dėkingas, kad nesiveržė jinai giliau, į mano  
dvasios olą,*

*Ir toji nedrąsa ir tyraširdžiams tepažistama tyla  
prakalbino labiau už skambančius žodžius.*

*Tartum kas gėlę spindinčią padėjės būtų ant rūstaus  
granito luito.*

*Sušildė ryto maldą jos tauri šviesa,  
suvilgė sausrą lyg dienovidy iškritus dykumos  
rasa.*

*Gera, kad nesmalsavo, kam aš kardą ant grindų,  
išaštintą lig blizgesio, paguldės  
Ir skydą kas, ant sienos kabantį, išraižė kirčių runų  
raštija.*

*...Žinojo, kad turės toliau keliauti,  
ir žinojau aš – turėsiu pasilikti.*

*Tvirtai ir paprastai paspausiu atsisveikinimui ranką –  
tiesus ir išdidus labiau nei paprastai,  
Užgrūdintas karys valdovo savo žilagalvio  
nei judeisiu, nei atdūsiu sugrįžt ar dar pabūti ne-  
vadins...*

*Tik vienišaji būvji, ola, karda, gulto uolą, sąmoningai  
pasiskirtą –*

*Nuo šiol ir už kažkur keliaujančios –  
žmogaus ar angelo –  
likimą prisiims...*

*Kaunas, 1997 05 15 – 07 20–21*

# X X X X X X X

I

*Jau nežinau, kiek laiko  
Sėdžiu tos dykynės, tos bekraštės pakrašty  
Liūdnos širdies apsiaustu susisupęs.  
Matau, kad paruošta:  
    ir saulė kaip ugnis,  
    ir žemė svilina palietus lyg keptuvė,  
    ir traukias nuo kaitros šešėlis slėpusio mane  
        spygliuoto krūmo.  
Jau reikia eiti.  
Leistis per dykynę, kaip parašyta knygose,  
Ir tavaruojančiom nuo karščio akimis  
Žiurėt į priekį...  
O tačiau  
Bejėgiškai dar rymau  
Tarp šukių žeidžiančių suskaldytos uolos  
Pakraštyje scopulingujų tyrų...  
Tos nuolaužos kažką man primena.*

II

*Daug daug dienų  
Ant jūros kranto, blausiaspalvių vandenų,  
Po rūškanu dabar dangum,  
Paunksmėje korėtų nuo senatvės medžių  
Žvelgiu į valtį, ritmiškai siūbuojamą bangą.*

*Jau metas:*

*gelstelėję lapai  
krenta į užutekį ir nyra palengva  
šalia baltų vandens lelijų spindinčių karūnų  
į pamažėl tamsėjančias gelmes.*

*O, žmonės, metas: saulėlydis tartum lelijų ilgesys*

*Sparnu žuvédros tolius švelniai liečia.*

*Turiu išplaukti? Kviečiamas esu*

*Į Nauja? Ir kažką čionai palikti?*

*Ak, kad žinočiau!..*

*Neatsako... Laukiu.*

*Ir plaka valties kilį nekantri vilnis.*

III

*...Turbūt sergu aš.*

*Nepagydoma liga*

*Visų Adomo ir levos vaikų*

*Ir atskirai kiekvieno mūsų.*

*Ir joks žmogus vaistų*

*Nuo jos nežino ir negali duoti.*

*Vien tik Dievas – Meilės.*

*Kaunas, 1997 09 07*

*X X X X X X X*

*...Savo skausmą  
Norėjau nuskandint  
Tėviškės ežere,  
Šalia baltų rugpjūčio vasaros lelijų –  
Neskėsta...*

*Bandžiau išdeginti ji  
Dykumoj širdies  
Karštesnėje už begalę Sacharų.  
Nesudegė.*

*Padėsiu ji  
Prieš penkiomis  
Žaizdom  
Žioruojančią  
Kančios ir meilės  
Kryžiaus žaizdrą –  
Žiūriu, ištirpo, susiliejo –  
Lyg nebuvęs...*

*Kaunas, 1997 09 10 – 10 31*

*X X X X X X X*

*... Tokių tyru žmonių nedaug buvau sutikęs  
Ir vis lig galo aiškiai sau neatsakau:  
Kodėl jie kenčia daug daugiau negu dvilypiai,  
Neapsisprendusieji taip, kaip jie – vien Dangui  
tetarnaut?*

*Kaunas, 1997 10 22*

# X X X X X X X

*...Kaip nuostabi eilėraščių knyga,  
Kurią skaitai, skaitai – ir vis nepasibaigia –  
Ar ją parašė Viešpaties ranka –  
Ir amžinybė tik visai atskleis ją?*

*Kaip ežeras kalnų, kaip tyruos lelja,  
Kaip snaigė, tobulai išausta iš kristalų –  
Minčių gražių, išskaidrintų skausme,  
Tyros širdies ir ryžto šventojo balzamas...*

*Kaunas, 1997 10 23*

*Xxx Xxx Xxx*

*Kas yra kilniai mylimas  
laisvės, tyrumo ir grožio nežeidžiančia meile, –  
Tas nedegs ugnyje,  
audringiausioje jūroj nežus,  
Kalnuose į tarpeklij bekrintantį  
švelniai pagaus ir nuleis paslaptinges nematomas  
sparnas,  
Ir kulka tą aplenks,  
o jei kardas – lengvai tejdurs.*

*Ar aš noriu taip mylimas būti?  
Turbūt, nes, nors pateptas Tavo šventybės balzamais,  
Juk esu vis tas pats  
pagal Meilės paveikslą sukurtas žmogus,  
Bet kur kas labiau trokštu  
pats šitaip mylėti – kad gelbstinčią galią  
Mano širdžiai ir kančiai  
suteiktų Tavasis Dangus.*

*Birštonas–Kaunas, kelyje, 1999 08 04*

*Xxx Xxx Xxx*

*...Mylėti Lietuvą – vaikystės girių ir šaltinių šalį,  
Kurią mes artinom svajonėm ir veiksmu,  
Kur nematicti angliskų reklamų  
Ir negirdėti rusiškų keiksmų...*

*Kaunas–Kavarskas, 1999 12 09*

*Xxx Xxx Xxx*

*Neišsipildė pažadas nakties!  
Sudužo antkapis. Nušviskit, akys!  
Pražydo gėlės dykumoj širdies,  
Jis prisikélé! – kaip ir buvo sakęs!*

*Kaunas, 2002 m. Šv., Velykos*

## **XXX XXX XXX**

*...Ir vėl keps jautj – liaudžiai pamalonint,  
Kaip ir prieš tūkstantmetj, šimtmetj, metus.  
Ir nusivylę, kaip vergai be pono,  
(Prie rotušės) to jaučio kaulais susimuš...*

*O valdininkai žmonas keis – kaip rūba,  
Spauda gi – „demokratiškai“ rašys  
Ir tautą linksmins, o prireikus liūdins –  
Kaip iš šešėlio pinigai prašys...*

*Ak, nuoboda! Ak, duonos ir žaidimų!  
„Išgelbésiu – balsuokit už mane!“  
O virš apsvaigusių nuo pykčio ir nuo vyno –  
Neišgirsta pavasario žinia...*

*Kaunas, 2002 04 01–18*

## **XXX XXX XXX**

*...O namuose, kurių jau nebéra,  
Sugriautuose per sovietijos karą  
Prieš Lietuvos sodybas ir girias, –  
O, kas išreikš, kaip mums ten buvo gera!*

*Ten net ir kregždės skraidė tarp žmonių  
Skliautų kristalo gilioje ramybėj,  
O žaros vakaro už jievarų senų –  
Kažkas tarp laiko ir tarp amžinybės!..*

*Kaunas, 2002 09 06*

*(susapnavau)*

# X X X X X X X

*...Sapnavau, kad buvau pilyje, kur vaidenasi,  
Kur j bokštus apleistus net dieną nedrištama eit,  
Kur tuščiuos kambariuos girdi žingsnių neregimų šlamesj,  
Juoką, verksmą nakty, žvangant ginklus – nors nieko tenai  
nematai.*

*Kiek drąsuolių jaunu, kryžiaus žygiuos užgrūdintų riterių  
Ten užklydė nakvynės ir dingę visi be žinios;  
O pilis ta stovėjo ant pamario skardžių granitinių,  
Apsivijusių rožėm, su dūzgiančiom bitėm plyšiuos...*

*Ten sustojau, nes baigėsi kelias ties jūra,  
Ir sulaukiau tamsos – nyko žaros iš menių langų,  
Ir su dyvliktu laikrodžio dūžiu plačiai atsivérusios durys  
Netikėtai suvilnijo balto stebuklo vaizdu;*

*Ji stovėjo, visa nuausta iš ménulio,  
Iš lelijų žiedų ir iš kūdikių dvasios šviesos,  
Ir šimtai paslapčių, ir atsakymų širdžiai klajūno  
Tų akių gilumoj, nepažįstančioj žemės grasos...*

*...Ji jau tiesė géles, keisto kvapo ir spindesio,  
Kai tariau: „Tu žinai, kad tesi atspindys  
Žmogų genančio, šaukiančio amžino ilgesio“, –  
Ji pranyko išsyk, ir tuoju pat užgiedojo gaidys...*

*O iš ryto éjau aš per kaimą prabudusj –  
Ir sodiečiai iš savo pavarčių žiūréjo keistai,  
Kol viena mergina – veidu tarsi nuliūdusiu –  
Taré: „Tu juk pirmasis, kuris iš pilies sugrjžai“.*

*Kaunas, 2003 04 21–22, 06 09, 08 01*

*Xxx Xxx Xxx*

*Pilkas dangus.*

*Balti stogai.*

*Juodi medžiai.*

*Dūsta širdis nuo pavasario ilgesio.*

*Korumpuoti teismai.*

*Besiriejantis seimas.*

*Šoumenas prezidentas.*

*Bet laisvi Lietuvos vis dar ilgisi...*

*Kaunas, 2004 01 10*

**X X X**

*Pilkas lietus  
Lietvamzdžiaiš dieną ir naktį.  
Klausytum, klausytum, klausytum...*

**2004 07 04**

**X X X**

*Liepžiedžių auksas  
Ant žalio lapų aksomo  
Spindi skaistus, pirmapradis...*

**2004 07 07**

**X X X**

*Švelnios, ramios ir tylios būtybės –  
Iš kur jūs ateinat į sužeistą sapną,  
Į varganą žemės kelionę?*

*Kaunas, 2004 07 07*

## *Po pietų žvaigždėmis*

*Po pietų žvaigždėmis  
Apelsinai – auksiniai ménuliai  
Ant šakų, o į jūrą balti  
Isibridę kalnynų liežuviai  
Tartum kirčių, griovų išskirti,*

– *O tuščia, išsiilgus širdie!*

*Po pietų žvaigždėmis  
Siauras kelias tarp skardžių ir jūros,  
Žydruma tarp uolų  
Kaip drakono dantų,  
Iš bedugnių svaigiu  
Jūros amžinas žaismas užbūrė –  
Žaluma kalnų slėnių,  
Ak, ir gausmas bažnyčių varpu! –*

– *O, nesoti klajūno širdie! –*

*Po pietų žvaigždėmis  
Siauros gatvės, tvirtovės – Ragusa\*  
Arkos, pilys ir laiptai,  
Kurie į pajūrį nuves  
Ir bangą po bangos,  
Mėnesienoj alsioj atsidusus,  
Lyg kriauklelėm šnabždės,  
Lyg teirausis tavęs:*

– *O, žmogau, o, neradus širdie!*

*Dubrovnik, 2004 05 15 – Kaunas, 2004 07 31*

\* *Ragusa – romėnų įkurto Adrijos pajūrio miesto vardas; dabar Dubrovnikas Kroatijoje, Dalmatijos srityje.*

*X X X*

*Jazminų kvapas, balti žiedai –  
Tai tik atšvaitas blausus  
Tavo švelnumo, liūdna siela*

**2004 08 04**

*X X X*

*Nemoku vairuoti mašinos,  
Nemégstu skraidyti léktuvais,  
Nesugebu kraut kapitalo,  
Neturiu doktorato né namo,  
Nesergu sportu, karjera ir technika.  
...O kam gi berūpi grožėtis  
Svajonémis, toliais ir jūromis?  
Todél tik vaikams tebesu įdomus.  
Ir vaikiškoms sieloms –  
O tokį nedaug.*

*Kaunas, 2004 08 12*

*X X X X X X X*

*Ačiū Tau, Viešpatie,  
Už švelnų šilumos dvelksmą  
Vėlyvo rudens ankstų ryta,  
Dar tebedegant gatvės žibintams*

*Kaunas, 2004 10 24*

XXX XXX XXX

*Ryškiai geltonas lapas  
Lietaus priplaktas  
Ant glotnaus akmens*

*iš Senamiesčio grindinio, –  
gyvybės mirksnio atspaudas;  
tūkstantmečių praeinamybė...*

*Kaunas, 2004 10 24*

XXX XXX XXX

*Vaiskiame rudens ryto danguje  
Belapių medžių tinkluos ménulis, –  
Dylantis, kaip širdis, kamuojama ilgesio...*

*Kaunas, 2004 11 02*

XXX XXX XXX

*Ar esate matę  
Padūmavusį kalnų ežera,  
Kur net šviesiausią dieną  
Atsispindi neregimos dangaus žvaigždės?  
– Aš mačiau, aš mačiau!  
Tai didelės, tylas sklidinos  
Lietuvos girių stirnos akys!*

*Kaunas, 2004 11 06*

XXX XXX XXX

*Širdie, tu primeni kalėdinę eglutę:  
Ją išpuošiau brangiausiom dovanom,  
O iš kviečių mylimų svečių  
né vienas neatėjo.  
Žali spylgliai po švenčių nubyréjo,  
Ant medžio griaučių blizgantys žaislai,  
Kaip tuščios viltys, kaip beprasmiai ilgesiai,  
Telaukiantys šiukšliaužio šlavéjo...  
O gal... o gal tą naktį lankés angelai  
Tuščiuos namuos ir eglute geréjos...*

*Kaunas, 2005 01 06*

X X X X X X X

*Skaudžiausiai žeidžia  
Širdies duženos –  
O, mirusi draugyste, ledo erškėtrožė!*

*Kaunas, 2005 02 04*

X X X X X X X

*Šiandien palaidojau širdį – be iškilmių,  
Niekas né nepastebėjo.  
Net keista – dirbu, kalbuosi, toliau gyvenu, –  
Tai gal ir apsimokėjo?*

*Geldavo, jaudinos, klausė „ko dėlei?“ –  
O dabar krūtinėj – ramybė...  
Sausa, vėsu, kaip tuščiam mauzoliejų.  
Plokštės. Antkapis. Amžinybė.*

*Tik sustojus vingiuojančio kelio pradžioj  
Kalnuose ar ant jūros kranto,  
Ar išvydus Gralj lelijos taurėj gražioj –  
Vis dar sutuksi. Vis neatpranta...*

*Kaunas, 2005 02 04*

*Xxx Xxx Xxx*

*...Senoj pily, prigludusioj ant skardžio  
Tarp jūros mėlynos ir tarp baltų kalnų,  
Apniktas sielvarto kaip tolumos bevardžio,  
Ilgédamasis užmirštų gražių sapnų...*

*...Senoj pily, baltų uolų pakriaušy  
Didžiulės salės prieblandoj melsvoj  
Prieš židinį sédėjau ir klausiausi,  
Kaip plazda liepsnos ir kažkas tyloj...*

*...Senoj pily ant marmuro palangės,  
Aptrauktos rožių ir gebenių vėriniais,  
Rymojau ir spėliojau, ką ten bangos  
I krantą varo mostais amžinais...*

*...Tai suspindėdavo po putomis ažūras  
Svajonių kosmoso, bet temdavo tuojau,  
Žvelgiau, žiūrėjau, kol tarytum žuvj  
I krantą išmestą aš savo širdj pažinau...*

*Kaunas, 2005 02 23*

## *Pašikimas*

*Esu aš paveldėjės seną karalystę:  
Raktus, karūną, kalaviją ir žemes.  
Valdau ją vienas, kiek menu, nuo pat vaikystės,  
Mylédamas jos akmenis, jos qžuolus, žoles,*

*Sapnuodamas jos debesis, akiračius kalvotus,  
Jos slépiningą tylą girių tankmėse;  
Tarp gotikinių bokštų kadugiu spygliuotų  
Kažko nejminto atsiminimų miglose*

*Klajodamas vis ieškau; nuo jauta kankina,  
Kad ši šalis – tik vartai į plačias erdves,  
Kad šis upelis nuveda į vandenyną,  
O atrakintos durys – į visų daiktų esmes, –*

*Bet už vaivorykštės ir vėl – tik kalvų išlinkiai vingiuoti,  
Akmuo kerptas vėl neatveria į Paslaptį angos,  
O giminingsiela – jai norėjau savo Karalystę dovanoti –  
Atsako kaip akla: – Kiek iš laukinės dykvietės naudos?..*

*Kaunas, 2005 04 16*

X X X X X X X

*Kovo danguj  
Sukasi snaigijų plaštakės –  
Atsiųsk bent vieną  
I sielą apleistą, Viešpatie...*

*Kaunas, 2005 03 15*

X X X X X X X

*Joninių naktį  
Šviesi žvaigždė  
Kaip vandens lelija ežere atispindi  
– Tai tavo širdis, tai tavo širdis!*

*2005 06 25*

XXX XXX XXX

*Rudens šalčio išgrynintam ore –  
Drėgnas nukritusių lapų kvepėjimas  
Kažkas iš vaikystės bažnytkaimio tolimo*

*Laiko kvapas... Amžinybės kvapas...*

*Kaunas, 2005 10 22*

XXX XXX XXX

*...Kaip gėlę  
Prispaustą prie krūtinės  
Laikysiu dvasinės bendrystės dovaną...*

*Kaunas, 2006 02 16*

XXX XXX XXX

*...Iš tyro ir gražaus vaikystės sapno,  
Iš vienkiemio ant kalno atokaus  
Atneščiau tau gélės stebuklą kvapnų,  
Tik angą... langą... jėjimą pamiršau...*

*Kaunas, 2006 04 12 vakare*

XXX XXX XXX

*...Nejaugi visada, nejaugi visada  
Žmonės rinksis įtaką, galią ir pinigą,  
O ne tylų saulėlydį nuo aukšto kalno, virš ežero?  
Ne žydinčią gélę, ne pievų kvepėjimo dovaną?*

*Ilgiausiai gyja (draugų) išdavystės žaizdos...*

*Kaunas–Vištytis, 2005 07 05–09*

XXX XXX XXX

*Už Šiluvos koplyčios –  
Aukštyn trykštančio balto šaltinio –  
Sustojęs žydras dangus, laikas ir debesys...*

*...O ilgesy, bepraeinančios vasaros šypsena!*

*Šiluva, 2005 09 13*

XXX XXX XXX

*Pro ankstyvo rudens  
Nakties debesis šaltus  
Spindi mėnuo veidu bejausmiu.*

*...Nejaugį draugų neturiu,  
Tik tave, senas, plikas ménuli?..*

*Kaunas, 2005 09 18*

XXX XXX XXX

*Karūnuotas žaltys ežere  
Dugno smėlyje – pamestas žiedas  
Maža mergaitė vaikystės sodų platybėse –*

*Gražios paslaptys aplinkui mus, bet jų raktas Anapus...*

*Subartonys–Leipalingis–Perloja–Kaunas, 2005 09 26 – 10 01*

XXX XXX XXX

*Ryto rūke  
Pirénų viršūnė nežinoma  
Su kylančia saule bučiuojasi.*

*Bet kalnų papédė tamsi – kaip skaudus praradimas...*

*Pirénai, Gavarnie–Kaunas, 2005 08 29 – 2005 10 31*

*X X X X X X X*

*Rudens peizažuose, gatvėse, aikštėse*

*Vyrauja auksas ir kraujas.*

*Nedaug žalios vilties spalvos.*

*...Kaip, beje, ir pasauly.*

*Kaunas, 2005 10 15*

# X X X X X X X

*...Paprasti tavo sielos namai  
O taip gera po giedru jų stogu  
Balta gėlę atsargiai laikai  
Prie krūtinės – kaip sužeistą žmogų*

*Mintimis širmą žirgą aš tau  
Vidur girių žalių dovanojau  
Kaip valdovai – už vėją lokiau  
Slėnius, gojus, laukymes apojom*

*O taip pat grakštų laivą, bures  
Bangos žaisdamos tau atliūliaovo  
Kad šitos karalystės marias  
Ir salynus atrastum kaip savo*

*Kai nuvargus kelionės gale  
Ant akmens prie upelio prisédus  
Gaivinai kojas vėsia srove  
Jai tariau: Plauni angelo pédas...*

*Kaunas, 2006 02 16–19*

*Xxx Xxx Xxx*

*L.R.*

*Princesė buvo mano namuose.  
Ore lelijos dvelksmas tebetvyro.  
Čia jos maža pėda Pelenės kurpaite  
Vos vos dulkėtą būsto aslą mynė,*

*O balsas, kaip upelis tėviškės lauke,  
Drovus ir šlamantis, – kaip srūvanti iš tyko  
Lapijos qžuolų senovinė šneka,  
I sienas įsigėrės pasiliko;*

*Čia apie buitį ji be galos paprastai  
Tarnaujančią karalių man kalbėjo  
Ir būsto priebandoj ant kaklo jos keistai  
Kristalas žalias vėriny žibėjo,*

*Čia jos švelni ir nedrąsi ranka  
Pravérė langines – dar supasi ant vyrių...  
Princesė buvo mano namuose.  
Ir liko kaip šviesa širdies prisiminimų...*

*Kaunas, 2006 03 03–05*

*Xxx Xxx Xxx*

*...Néra pavasario. Néra širdies.*

*Néra šviesos manajam horizonte.*

*Tik tamsios eglės ošia iš nakties.*

*Tik kapsi valandos – lietaus lašai – j skliautą.*

*Néra pavasario. Néra vilties.*

*Sapne mačiau lankas gražių gélių,*

*Bet piktas balsas ištaré: „Nuodingos...“*

*Einu senu, jau užmirštu keliu –*

*I laimę? Kančią? Kas juo éjo – dingo...*

*Néra atsakymų iš tolių nebylių.*

*...O tu? Bent tu, nesutepta būtie...*

*Ar tas švytėjimas – iš elfų – aisčių kraujo,*

*Ar tai tik lūžtantis per tuustumą širdies*

*Manasis ilgesys taip niauriai išdykauja?*

*Ir kuria viziją idealios žvaigždės,*

*Kuri virš pelkių chaoso kaip kelrodė tarnauja*

*(Nenauja, cinikai pašieps, – ak, kaip nenauja...)*

*Kaunas, 2006 03 21 – 04 11*

## *Xxx Xxx Xxx*

*...Tyrų akių šviesa, palaiminta jaunystės,  
Bedvasio miesto dykumose sutikta,  
Vardan tyliujų įžadų, tos sielos riterystės –  
Kaip lengva, kaip džiugu kentėti už tave!*

*...Žolė asfaltu užtroškinta, nukryžiuoti  
Dangus ir medžiai vielomis ir kaminais...  
Ateik, kukli sesuo, tau noriu atiduoti  
Ne šj pasaulj – girią, jūrą su kalnais,*

*Kur dar neužtvenkė šaltinių beprasmybė,  
Kur dar kalbies su krintančia žvaigžde...  
...Ir vaikiška, romi, graži skaistybė  
Konvalijomis švietė jos veide...*

*...Palaimink mus, pavasari, pasiuntiny nuo Dievo,  
Nuvijęs tamsą, mirtį, nuojautas piktas,  
Leisk, nieko sau netroškus ir neémus,  
Kaip kariui saugoti būties gèles slaptas*

*Kaunas–Ladakalnis–Kaunas, 2006 03 16 – 2006 07 25*

X X X X X X X

L.R.

*...Paklausé ji, kaip rast mieste bažnyčią,  
Kur Dievas garbinamas nuo žaros ligi aušros,  
Kur durys atviros visus ateiti kviečia  
Linksmus ir liūdinčius, ir draskomus raudos,*

*Suklupti norinčius prieš Spindesį ir Šlovę,  
Be Meilės merdinčius kaip tyrai be vandens,  
Nežinančius, ko kenčia ir ko nori,  
Tikrumo ieškančius kaip mylimo Asmens...*

*...Jos klausantis, nušvito supratimas,  
Ir, lyg išvydės aiškiai, atsakiau:  
– Žinau Šventovę kantriai piligrimei.  
Ir už visas kitas ji bus arčiau...*

*Po arkomis jos krištolinio sklialuto  
Trejybės deganti gražioji paslaptis,  
O iš tylos sidabro giesmės plaukia –  
Tai Jūsų, Dievo kūdiki, širdis...*

*Kaunas, 2006 08 22, Šv. Marijos Karalienės šventė*

*X X X X X X X*

*...Žinai, man gyvybiškai reikia  
Kažkuo gražiu patikėti,  
Nors nuojauta žeidžia ir peikia:  
Ir vėl teks kentéti, kentéti...*

*Ir vėl tais kalnų takeliais,  
Ir vėl per žydinčius klonius,  
O tolyje šviečia Vakarė  
Kaip Grožis gale kelionės...*

*Kaunas, 2006 08 28*

X X X X X X X

J. R.

*...Mes po mirties nueisime abu,  
Šviesos Būtybių aukštai valdžiai leidus,  
Į kraštą tolimą tarp jūros ir kalnų  
Ir šoksim, į žvaigždes atgręžę veidus...*

*Tai kranto gėlės, tai švelni banga  
Vos vos lytės basas klajūnų kojas,  
Atrody s reginčiam – pajūrio miglose  
Du muzikalūs spinduliai sapnuojas*

*Ir nė vienoj minty, nė judesy,  
Nė šypsenoj nebus netyro nieko, –  
Mes skendésim viens kito žavesy  
Kaip méniesienā, jūroj nusidriekus...*

*Ir šoksim vis, kalbédami tyla,  
Užburtą šokj, kurio šiapus nemokéjom,  
Spindės rasa tavuose plaukuose...  
...Ak, mes dar čia!.. Einą mirties alėjom...*

Kaunas, 2006 09 10

# *Xxx Xxx Xxx*

*...Per Suomių žlanką didžiulis mūsų laivas  
Lengvai blaškydamas putojančias vilnis  
I pietus brėžė nepatvarią kreivę  
Nakties dažų pilnais vandenimis*

*Už nugarų mums liko Suomenlinna\*  
Ir Žiemos karo\*\* didvyrių kapai  
Luoma\*\*\* ežerai, uolingo eglių girios,  
Šviesiaisiais plaukais, melsvom akim vaikai*

*...Už kairio borto markstės kranto šviesos,  
Kitapus, vakaruos, juodavo kaip smala  
Bežvaigždė jūra, rudenipop atvésus,  
Ir traukė denio salių šiluma*

*Ten griežé muzika ir sukos ramios poros,  
Bet, supdamasis vienišo skraiste,  
Iš naujo suvokiau: poeto sielos norai  
Be atskambio tiek jūroj, tiek krante...*

*Helsinki-Tallin-Kaunas, 2006 09 23-24*

\* *Suomenlinna / Sveaborg – keturių tiltais sujungtų salų ir jose įrengtų tvirtovių kompleksas jūroje prie Helsinkio.*

\*\* *Žiemos karas – 1939–1940 m. šešis mėnesius*

*trukęs didvyriškas Suomijos pasipriešinimas so-vietų agresijai. Per šį karą Suomija patyrė milžiniškų žmonių ir teritorinių nuostolių, bet apgynė savo nepriklausomybę.*

*\*\*\* Luoma – miškinga ir uolėta vietovė pietinėje Suomijoje.*

# X X X X X X X

*...O Dieve, vėl dangus po sutemų, po vėtru,  
Po uraganų sukūrių juodų  
Toks mėlynas – su spindesių žuvėdrų,  
Ir toks skaidrus – kaip širdys be kliaudų*

*Dar vis žiema, o jis jau neša viltį  
Užmirštomis gyvybės spalvomis  
Pavasariniam atgimimui kiltį  
Jis ruošia, gudžia, telkia slapčiomis*

*Ir kas tik sužeista dvasia pakyla  
Į tyra skliautą iš žiemos valdų –  
Atranda džiaugsmą kaip žvaigždynai gilių  
Gyvena vasara širdies vidur speigų...*

*Po nykumos, nelaisvės, priešo kėslų,  
Po šalį slégusių žemujų debesų –  
Ir vėl dangus – širdies kelionėj šétra,  
Ir toks erdvus, kaip meilė be ribų*

*Kaunas, 2007 01 20*

*X X X X X X X*

*...Ar mes stovėjome ant arkos akmeninio tilto,  
Ir srautas iš kalnų gruméjo apačioj?  
Fone peizažo tolių slépiningo,  
Lyg tai sapne, lyg tai tikrovėj šioj...*

*Kaunas, 2007 02 22*

*X X X X X X X*

*...Trys baltos tulpés, dovana likimo  
Žinau, jos vél ilgai žydės ir nenuvys  
Kaip kriauklėj krištolo užvertas atminimas  
Beribj ilgesj regėjusi širdis...*

*Kaunas, 2007 03 02 vakaras – 2007 03 03*

*Xxx Xxx Xxx*

*...Kai giedrą vakarą išižiebia langai  
Tuščiam kieme, mieste, pavasarį ankstyvą,  
Taip aiškiai supranti, kaip baisiai pavargai  
Ir kaip toli nuo čia kitaip esi tu gyvas...*

*Tarp monstrais virstančių mašinų, rėkiančių spalvų,  
Tarp išsigimusiu namų, pabaisiškos kūrybos –  
Aš čia nesu, aš čia negyvenu,  
Kur meilė perkama kaip atmaina vaidybos...*

*Lavonų lyroms giriant viešnamių madas,  
Esu tenai, ant tyro žalio skardžio,  
Įtempės žirgo, kantriai nešusio, vadžias,  
Žvelgiu, kaip jūra niūrią uolą ardo...*

*Nors jau beveik žinau, kad neatplauks –  
Kad veltui tas bėgimas ir laukimas –  
Nei valtimi, nugludinta lietaus,  
Nei vakaro rasa – širdies dvynė. Likimas...*

*Kaunas, 2007 03 29*

# X X X X X X X

*Nemunėlio žalioj vilny*

*(sekimas – pagal populiaros dainos siužetą)*

*Nemunėlio žalioj vilny  
Mūsų žemė gyva.  
Nors mes mirsim jauni, jauni –  
Bet atgims Lietuva.*

*Nusimetus piktas votis,  
Nusiplovus akis,  
Vėl pažvelgs į žalias girias,  
Vėl pabus jos širdis.*

*O iš girių karių kapų,  
Kur gulėsime mes,  
Vėl šypsosis šimtai žiedų,  
Vėl pavasarj švės –*

*Nemunėlio žalioj vilny  
Bus Tėvynė gyva.  
Nors mes mirsim jauni, jauni –  
Liks laisva Lietuva – –*

*Kaunas, 2007 06 15 pavakary*

*Xxx Xxx Xxx*

*...Padūmavusi pusė ménulio  
Virš Kauno senos sinagogos,  
Gatvės žibinto šviesa  
Pro klevo geltonus lapus,*

*Sulinkusio kunigo Merkio  
Uždegotos žvakės  
Prie Studentų bažnyčios  
Ištrupėjusio pamato...*

*O, krintančios vakaro uždangos  
nuovargi,  
O, vos juntama nuojauta  
tolimo grožio!..*

*Kaunas, 2007 10 19 (18. 30 val.)*

## *XXX XXX XXX*

*Visos mano meilės buvo nelaimingos,  
O galbūt laimingos – argi aš žinau?  
Mano žvaigždės joms nebuvo reikalingos,  
O išblėsę sapno pilys dar mažiau,*

*Joms visoms reikėjo praktiškų dalykų –  
Ką apčiuopia rankos, nuperka grašiu.  
Toj kelionės vietoj jos mane paliko,  
Kur suprato gausią tik svajų gražių...*

*Visos mano meilės buvo nelaimingos,  
O galbūt laimingos – Dieve, ar žinau?  
Nes lig šiol man sapno gélės reikalingos  
Ir lig šiol širdyse aš pilis statau.*

*Kaunas, 2008 03 17*

*Xxx Xxx Xxx*

*Mano širdis  
Dega nežinioje  
Kaip erškėčių krūme  
Ir sudegt vis negali.  
Nei dykuma, nei jūra  
Užgesint nejstengia  
Jos ilgesio...*

*Kaunas, 2007 12 08*

*Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo šventė*

XXX XXX XXX

*Kuo daugiau  
Kalėdų ženklų,  
Kuo jie ankstesni  
Turgaus aikštėse,  
Tuo mažiau Kalėdų...*

*Kaunas, 2007 12 08*

*Xxx Xxx Xxx*

*...Po balčiausiuoju vyšnios žydėjimu  
Žalioje žoléje aguonų dėmés raudonos –  
Taip iš kraujo aukos prisikels laisvos sielos...*

*Kaunas, 2008 04 26*

## *X X X X X X X*

*Su skaudančia širdim išeik į gūdžią girią,  
Kai saulė leisis arba kai tekės,  
Ir nepajusi, kaip žali skliautai nusvirę  
Senu taku tave į aikštę atlydės*

*Ratu apstotą augalotujų kolonų,  
Išklotą kilimu klampiuju samanų,  
Išpintą auksu lauko anemonų  
Ir sapno prarasto skaidriu atminimu*

*Čia vienąkart rasotą, tylią naktį  
Tu vienas klaidžiojai takais ir be takų,  
O sieloje, bebaigiančioj apakti,  
Klaidžiau dar buvo ir tamsiau negu*

*Po kojom, bet kai prorétmę tą pačią,  
Praskleidęs debesis, sidabrino ménuso,  
Išvydai šokančią rate būtybę gražią –  
Jos ritmo klausė oras ir vanduo,*

*Ji grakščiai skriejo, žvelgdama į viršų,  
Ir stebint rodési, kad jungiasi joje  
Ménulio spinduliai, ir gelmés, ir paviršiai,  
Tankmių garsai ir žolės rasoje*

*Savęs pilna atrodė ir laiminga,  
Bet pamaldžiai ištikima kažkam,  
Pro girių tankų šyda graudulingą  
Manęs nematé ji, bet aiškiai šoko man...*

*Ir nuo to laiko nuolatinis svečias  
Tapai laukyméje, užlietoj pilnaties.  
Bet veltui klaidžioji: vien tuščios girių plečias,  
Negriš regéjimas, neapkabins širdies...*

*Kaunas, 2008 06 10-11*

# X X X X X X

*Pro baltą debesį, numirėliškai tyra,  
Pro véjo blaškomas plikas rudens šakas  
Ménulis žvelgė į bežadę girią,  
Tartum į širdį klausdamas kažkas*

*Eini namo, darbų užvéręs knyga,  
Dar šiltą vakarą, bevirstantį naktim,  
Eini į vienumą, įtempdamas kaip stygą  
Minčių gijas, paženklintas lemtim*

*Pažystamas kiekvienas tako vingis  
Ir tu, drėgna žolė, ir tu, keista šaknie  
Dangaus fone spėlioniu kontūrai sustingę  
...Grjžau namo, tačiau nesu namie...*

*Dar šiltas vakaras, bevirstantis į naktį,  
Kaip knygą darbus užvertė, žodžius  
O ilgesy! O seserie vienatve!  
Ar tavo upės niekad neišdžius?!*

*Kaunas, 2008 11 10 vakaras – 2009 02 04*

*Xxx Xxx Xxx*

*Esu beveik pamis̄es nuo vienatv̄es,  
Su kambario juokauju ḡlēmis,  
Herojus kalbinu iš knyḡu amžinatv̄es  
Ir lieju sielvartą į tylą eilēmis*

*Kodėl aš nežuvau per paskutinę kovą,  
Kai Mordoro\* kariaunas bloškēme žemyn?  
Kai šypsnis elfės, juodbruvės valdovės,  
Mus vedė mirti, bet nevirsti akmenim?*

*Kodėl sulaukiau tuščio, pilko, menko meto –  
Kardai makštyse, dulkėse šarvai –  
Vienminčių gretos, kaip kare, prareto –  
Vien tik viešieji ryšiai ir pirkliai...*

*Nei burių jūroje, nei raito kvieslio gatvėj –  
Keliauk kur nori, melskis arba rėk.  
Esu kaip oro apsiaustas vienatv̄es,  
Taigi, nors tu, ḡelete, netylék...*

*Kaunas, 2010 06 20, lietingas sekmadienis*

\* *Mordoras* – blogio imperija J. R. R. Tolkieno (1892–1973) trilogijoje „Žiedų valdovas“ („The Lord of the Rings“).

X X X X X X X

*...Tik vargšai ir vaikai benori su manim bendrauti,  
Ir atstumti, nemégstami valdžių...  
Širdis nuo antro žodžio ima nuobodžiauti,  
Kai apie postus, daiktus, pinigus girdžiu.*

*Kaunas, 2010 10 12*

X X X X X X X

*Rugpjūčio naktį alsią,  
Lietaus atvésintą,  
Po šaka kuplios liepos  
Ryški žvaigždė spindi.*

*Kokį ženklą širdžiai siunti,  
Šviesa tamsoje,  
Tvinkčiojanti kaip skausmas?*

*Kaunas, 2010 08 08 naktis*

# *Xxx Xxx Xxx*

*...Tarsi inkliuzai marių gintare  
Sustingę medžiai rudenio ore*

*Taip tuksi ieškanti atokvėpio dvasia  
Tyla, ramybė, samanų vėsa*

*Ir vieniša, ir artima drauge:  
Tankmė, laukymė, upė dauboję*

*Grakšti stirnaitė, virvantis žaltys,  
Paukštukas, čirpsintis, kol apkabins naktis*

*Tarsi inkliuzas marių gintare  
Rudens regėjime panirusi giria...*

*Merkinės giria, 2012 10 16*

## *Mergaitės ašara*

*Aš padėjau  
Ant svarstyklių  
Mažos Deimantės mažą ašarą –  
Ir prezidentės aptakius kalbėjimus –  
Nusvéré ašara kaip usnies pūką juos.*

*Ir aš padėjau  
Ant svarstyklių  
Mažos mergaitės nevilties riksmą –  
Ir seimo, teisdarių ir paragrafų užkalbėjimus –  
Nusvéré ašara kaip pelenus, išsklaidė vėjuose.*

*Ir aš padėjau  
Ant svarstyklių  
Mažo vaiko bejégystę, išgastį ir siaubą –  
Taip pat Olimpo sportininkų auksus, sidabrus ir  
bronzas –  
Ir tyro vaiko nuoskauda atsvéré juos kaip dulkes.*

*Mergaitės ašaroje buvo Lietuva.  
O kalbose, teismuose ir saliutuose –  
Tiktai išdavės vaiką NIEKAS. Tuštuma.*

*Kaunas, 2012 08 17  
(trys mėnesiai po valdžios smurto akto Garliavoje)*

*X X X X X X X*

*Iškėliau savo rankas į dangų  
Kaip lelijas, Viešpatie,  
Kaip dvi lelijas, Viešpatie.*

*Neleisk, kad mano širdies sodą  
Sudrumstū grasūs žingsniai, Viešpatie,  
Nemeilės žingsniai, Viešpatie.*

*Neduok, kad mano sielos paukštę  
Užvertų juodas narvas, Viešpatie,  
Tuštybės narvas, Viešpatie.*

*Apgink, kad mano kūno taurės  
Negertų piktos lūpos, Viešpatie,  
Netyros lūpos, Viešpatie.*

*Pripildyk mano būtį – gėlę  
Rasos tyrumo, Viešpatie,  
Dangaus gyvybės, Viešpatie.*

*Ryga, 2015 12 11 (skaitant Tomą Mertoną)*

# *Turinys*

## *Jau virš Višniaus aušra*

Autobiografija .....	7
Suveržtos rankos,.....	8
Revolucija vyksta toliau .....	9
Šaltinis per dykumą.....	10
Mes – krikščionys .....	11
Mes myléjom Tave, Tévyne .....	11
...Ta pavésyje žydinti rožę .....	12
Nusileisk takeliu į pašlaite.....	13
Laukiu. Pumpuras tuoj išsiskleis .....	14
Nakties tolumojo žiburių vis daugėja .....	15
Kaip protėvių kaulus .....	16
Ką reiškia žibintas ant kalno viršūnės? .....	17
Krauju aplašėjus kakta ir išblyškės.....	18
Šitas lapas, šitas žiedas .....	19
Baltoji mano Motina.....	20
Už lango sužeistosios atminties .....	21
Šaltas kaip užmiršimas Buriatijos upių vanduo .....	22
Jézaus saulė nuo ryto ant mano tremties .....	23
Tas, Kuris tave lydi, yra vardu Meilė .....	24
Stebuklavietė .....	25
Ateina Lietuva, kurioj mes Kūčias švēsim .....	26
...Sapnavau didžiulę jūrą .....	27
Vienintelis! .....	28
Uolomis ropoja liaunas stiebas.....	29
...Ta dykuma vadinama „Sirim“ .....	30

Lelijos žiedlapis ant purvino asfalto.....	31
Jau boluoja aušra... Sustabdykite tankus .....	32
Man davėt rožę .....	33
Paslaptingoji Rože, žydėjai.....	35
...Nebežinau, ką aš labiau myliu.....	36
...Ne už poaukščius rašo poetas.....	37
1991 sausio tryliktoji.....	38
Sunkus buvo tankas, kuris ant Tavęs užvažiavo.....	39
Žalia žolė, kiek akys beužmato .....	40
...Gausk, varpe .....	41
Knygas ir filmus mégau iš mažens .....	42
Yra taurė.....	43
Sibiro upės.....	44
Šv. Marijos litanija. Mergelė ištikimoji .....	45
Šv. Marijos litanija. Motina nepalytėtoji .....	46
Vaikžudžiams.....	47
Ilgiuosi amžinos jaunystės .....	48
Kur mačiau tą skaisčią pievą.....	49
Paruzija .....	50
1992 10 25.....	51
Ne, tauta mūs, tu ne bloga, tu tik nesi k i t o k i a.....	52
Kražių bažnyčios gynimas (1893–1993) .....	53
Dangaus juodybė – kaip recidyvisto sąžinė .....	54
Mano kelias užgriuvo aštriais akmenim .....	55
Cova da Iria (Apsireiškimas Fatimoje) .....	56
Aš pažinau nelaisvės karcerio šaltumą .....	57
Tik vieną mylimąją, tik tave turėjau .....	58
...Kai pavargsim nuo publikos ir nuo dirbtinio ryto .....	59
,Tiesa padarys jus laisvus“ .....	60
Mes pakélém bures, vergvaldžiai kurias buvo surišę .....	62
Garbinkim Viešpatį saulės tekėjimu .....	64
Palikit man laisvę.....	65
Ir sukilę vergai pasilieka vergais.....	67
-- Priglusti prie Viešpaties .....	68
Trakšteli Ostija tarp pirštų .....	69
Ir nesakykit, ponai, nesakykit .....	70
Aš regėjau šviesą.....	71
...Buvo šansas – garbingai, kaip riteriams.....	72
Šv. Tomas Moras .....	73

Broli, kurs šiandien esi .....	74
Kalnų gėlė.....	76
...O riterių laikai praėjo.....	78
Maniau, jau Rusijoj neliko .....	79
Kas tas auglys? Ar laisvė? .....	80
Ant krūtinės su kūdikiu leidaisi skardžiai.....	81
„Ne su kūnu, krauju mūs kova“ .....	82

## *Gidabrinės lėlijos riteris*

Ant kalnų – aidas.....	85
Ko ieškau ir ko ilgiuos, čionai néra, tik atspindžius.....	86
Banditams indénams aplukdém kultūrą .....	87
Kaukazo, Amerikos, Baltijos senbuvės gentys .....	88
Jauniems bendraminčiams.....	89
<i>Antoine de Saint-Exupery.</i> Mažasis princas .....	91
Kunigystė yra dykuma .....	92
Kaip legenda apie besiaukojantį .....	93
Mano sesuo iš Tenai, arba sapnas apie Dangų .....	94
Ko man reikia, Dangau? Pakylejimo.....	96
Aš nežinau, ar gerai .....	97
Nebijokim niekšybės vadinti niekšybe.....	99
Nei turto, Viešpatie, nei didžio paveldo,.....	100
Klausyk, naivuoli, juk pasaulis visas taip gyvena .....	102
...O kas man tas pasaulis .....	103
...Išsiirti į téviškės ezerą.....	104
Neparašiau testamento .....	105
...Siena su vartais ant kalno .....	106
...Ir vėl, išnirus iš istorijos.....	108
Jau seniai mano valtis .....	109
...Pavargės šiandien sugrižau .....	112
...Viešpats lemia man vis tą patį .....	114
Šiame pasaulyje nesijaučiu gerai,.....	115
...Po daugel metų.....	116
...Ant stalo alaviniam apvarvėjusiam laikikly dega žvakė ....	117
...Būtų buvęs geras kaimo batsiuvys.....	118
...Miela Sesuo su žydrū savo angelu.....	119

...Ak, teisingas mums tévo skaitytujų knygų pasaulis!	120
Kaip ilgai jau .....	122
1983 .....	123
Senos dzūkės pasakojimas. 1947-ieji .....	125
Tamsus ir vienišas uoloj manasis būstas .....	127
Jau nežinau, kiek laiko .....	129
...Savo skausmą.....	131
...Tokiu tyru žmonių nedaug buvau sutikęs .....	132
...Kaip nuostabi eiléraščių knyga .....	133
Kas yra kilniai mylimas .....	134
...Myléti Lietuvą – vaikystés girių ir šaltinių šalį .....	135
Neišsipildé pažadas nakties! .....	136
...Ir vél keps jautj – liaudžiai pamalonint .....	137
...O namuose, kurių jau nebéra .....	138
...Sapnavau, kad buvau pilyje, kur vaidenasi .....	139
Pilkas dangus. ....	141
Pilkas lietus .....	142
Liepžiedžių auksas.....	142
Švelnios, ramios ir tylios būtybës .....	142
Po pietų žvaigždémis.....	143
Jazminų kvapas, balti žiedai .....	145
Nemoku vairuoti mašinos .....	146
Ačiū Tau, Viešpatie .....	146
Ryškiai geltonas lapas .....	147
Vaiskiame rudens ryto danguje .....	147
Ar esate matę .....	148
Širdie, tu primeni kalédinę eglutę .....	148
Skaudžiausiai žeidžia .....	149
Šiandien palaidojau širdį – be iškilmų .....	149
...Senoj pily, prigludusioj ant skardžio.....	150
Esu aš paveldéjės seną karalystę .....	151
Kovo danguj .....	152
Joninių naktj.....	152
Rudens šalčio išgryntam ore .....	153
...Kaip gélę.....	153
...Iš tyro ir gražaus vaikystés sapno .....	154
...Nejaugiai visada, nejaugiai visada .....	154
Už Šiluvos koplyčios.....	155
Pro ankstyvo rudens .....	155

Karūnuotas žaltys ežere .....	156
Ryto rūke .....	156
Rudens peizažuose, gatvėse, aikštėse .....	157
...Paprasti tavo sielos namai .....	158
Princesė buvo mano namuose.....	159
...Néra pavasario. Néra širdies .....	160
...Tyrų akių šviesa, palaiminta jaunystės .....	161
...Paklausė jį, kaip rast mieste bažnyčią,.....	162
...Žinai, man gyvybiškai reikia .....	163
...Mes po mirties nueisime abu .....	164
...Per Suomiją didžiulis mūsų laivas .....	165
...O Dieve, vėl dangus po sutemų, po vėtrų.....	167
...Ar mes stovėjome ant arkos akmeninio tilto .....	168
...Trys baltos tulpės, dovana likimo.....	168
...Kai giedrą vakarą įsižiebia langai.....	169
Nemunėlio žalioj vilny .....	170
...Padūmavusi pusė ménulio .....	171
Visos mano meilės buvo nelaimingos .....	172
Mano širdis .....	173
Kuo daugiau .....	174
...Po balčiausiuoju vyšnios žydėjimu .....	175
Su skaudančia širdim išeik į gūdžią girą .....	176
Pro baltą debesį, numirėliškai tyra .....	178
Esu beveik pamisės nuo vienatvés .....	179
...Tik vargšai ir vaikai benori su manim bendrauti.....	180
Rugpjūčio naktį alsią.....	180
...Tarsi inkliuzai marių gintare .....	181
Mergaitės ašara .....	182
Iškéliau savo rankas į dangų.....	183

*DANGUS IR DYKUMA  
ROBERTAS GRIGAS*

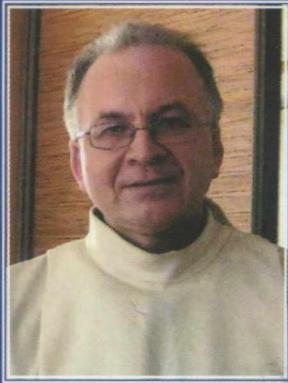
*REDAKTORIUS ROBERTAS KETURAKIS*

*TEKSTĄ RINKO IR KOREKTŪRĄ SKAITĖ SIMONA GRUŠAITĖ  
VIRŠELIO DAILININKAS IR MAKETUOTOJAS REGIMANTAS ŽILYS*

*2018 03 30. TIRAŽAS 300 EGZ.*

*LEIDYKLA „NAUJASIS LANKAS“*

*SPAUSDINO „MORKŪNAS IR KO“ DRAUGYSTĖS G. 17, LT-51229 KAUNAS*



*Robertas Grigas (gim. 1960 m., Leipalingyje, Lazdijų raj.) – suvalkietės medikės ir dzūko mokytojo sūnus, antisovietinės rezistencijos dalyvis, kunigas, poetas.*

*1978 – 1982 m. st. valstybiniai pedago (dabar Edukologijo) dalyvavo katalikų*

*drijos Eucharistijos bičiulių, Lietuvos laisje, rašė ir platino lietuvių rezistencijos savitaičių spausd („Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką“, „Aušrą“, „Vytį“ ir kitus nelegalius leidinius). 1982 – 1984 m. paimtas rekrūtauti į sovietinę armiją Kazachstane, viešai atsisakė duoti karinę priesaiką okupacinei kariuomenei. 1987 m. rugpjūčio 23 d. Vilniuje prie Adomo Mickevičiaus paminklo kalbėjo pirmajame Molotovo-Ribentropo paktą ir Baltijos šalių okupaciją pasmerkusiamе mitinge, buvo terorizuojamas sovietinių saugumo tarnybų. Studijavo teologiją Pogrindžio kunigų seminarijoje, 1987 m. gruodžio 7 d. Iš vyskupo Vincento Sladkevičiaus priemė šventinimus, dirbo įvairiu Aukštaitijos parapijų sielovadoje. 1988 m. prasidėjus Lietuvos Sąjūdžiui išijungė į jo darbus, 1991 m. sausio 13-osios naktį budėjo Lietuvos AT rūmuose, suteikė bendrajį nuodėmių atleidimą parlamento gynėjams. 1997 – 2013 m. buvo pagalbos vargstantiems bendrijos Lietuvos Caritas vadovas. Šiuo metu atlieka kunigiską tarnystę Kauno arkikatedroje bazilikoje.*

*Sovietmečiu parašė ir nelegaliai platino poezijos rinkinius „Benamės svajos“, „Keliais Lietuvon“, Katakomų gėlės“, „Marijos ašara“, memuarų knygą apie prievertinę tarnybą sovietų armijoje „Rekruto atsiminimai“. 2014 m. leidykla „Naujasis lankas“ išleido eilių rinktinę „Benamės svajos“. „Dangus ir Dykuma“ – antroji jau Atgimimo ir Nepriklausomybės metais Roberto Grigo rašytų eilių knyga.*

3-18-35096

LIETUVOS NACIONALINĖ  
MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA

R 18/35096

LIETUVOS NACIONALINĖ  
MARTYNO MAŽVYDO  
BIBLIOTEKA  
000757833

Lietuvos nacionalinė  
M. Mažvydo biblioteka  
Barcode